

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pankadienį
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Jungtinėse Valstijose \$1.50
Kitose Valstybėse \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas Lackawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

No. 51

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Gruodžio (December) 18, 1936.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. XXVII

Baltijos Valstybės Stovi Už Taiką ir Solidarumą

RYGA. — Gruodžio 11 dieną užsibaigė Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministerių konferencija, kuri tęsėsi tris dienas. Šiai konferencijai pirmininkavo Latvijos atstovas Munters.

Konferencijoje buvo paliesta svarbesnieji šių dienų politiniai klausimai. Santykių įtempimas tarpe Vokietijos ir Rusijos sukėlė nemažą rūpesnį tarpe Baltijos valstybių. Jei karas įvyktų tarpe Vokietijos ir Rusijos, tai, aišku dalykas, kariaujančių valstybių kariuomenės įsiveržtų į Lietuvą, Latviją, o gal ir Estiją. Ką tuomet jos turėtų daryti? Princiipe visos sutinka laikytis neutralėmis, bet jei reikals kiltų — pavartoti ginklo jėgas.

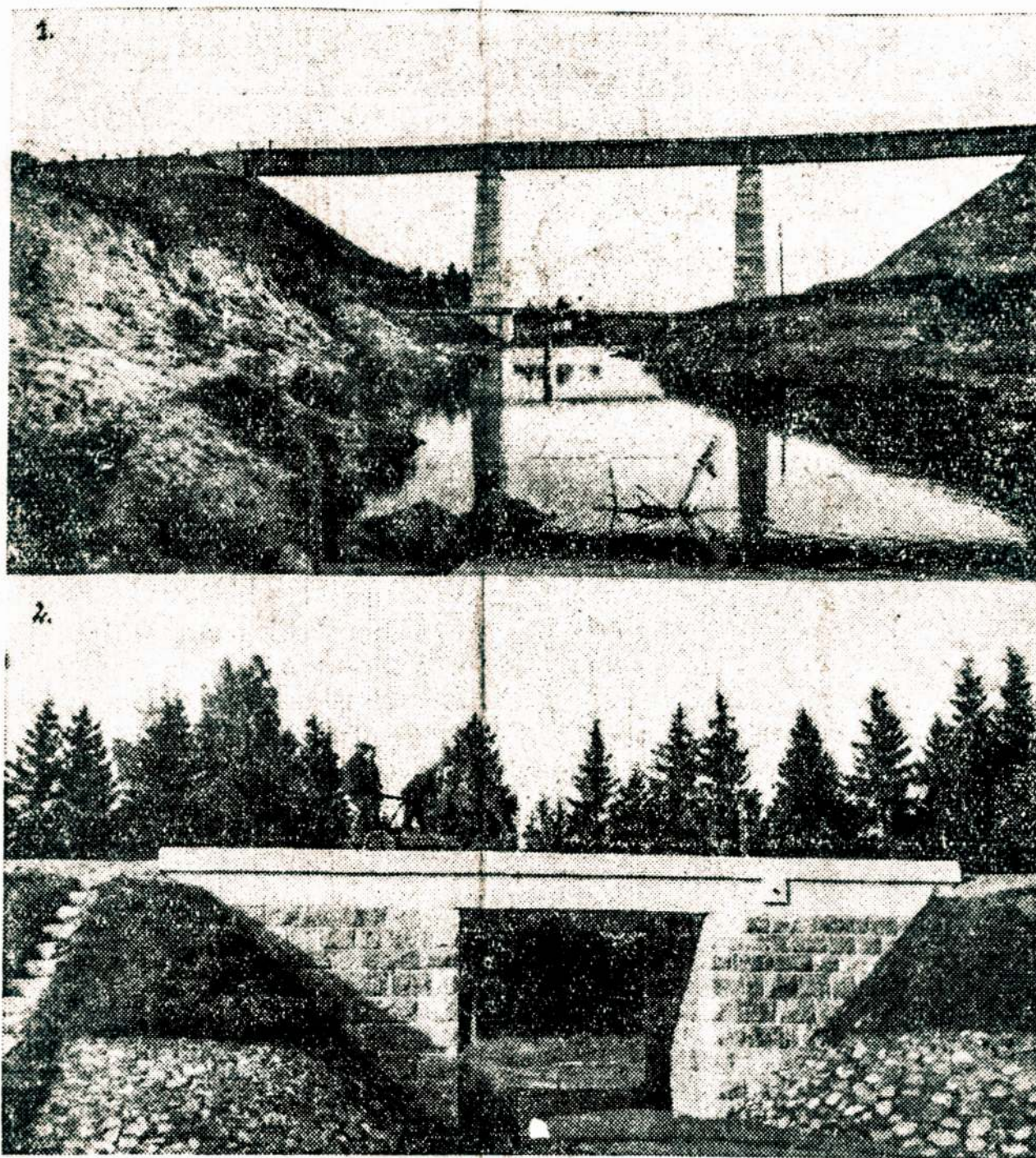
Bet šiame klausime atsirado ir skirtumų. Latvija pageidauja, kad į Baltijos valstybių

sąjungą būtų įtraukta ir Lenkija. Lenkija įtraukus, esą, susidarytų stipri grupė, kurios bijotų pajudinti ruos ir vokiečiai.

Bet Lietuva, atsimindama Želigovskio smurtą (Vilniaus užgrobimą), nesutinka sėdėti prie vieno stalo su lenkais. Sulig Lietuvos užsienio reikalų ministerio Lozoraičio, Varšava nekooperuotų su Baltijos valstybėmis, bet joms diktuotų.

Todėl smulkmeniškas apsigynimo planas palikta ateičiai. Niekio šiame reikale nebūsi daroma be Tautų Sąjungos žinios ir pritarimo.

Minima konferencija užsibaigė dideliu bankietu, kuriame dalyvavo daug svečių. Bankiete visų trijų valstybių delegacijų vadai pareiškė, kad Baltija stovinti už taiką ir solidarumą.

1. LIETUVOS PAŽANGOS VAIDAI. — Tiesių-Kretingos geležinkelis, prieš keletą metų pastatytas, į jūną Didžiąją Lietuvą su Klaipėdos kraštu ir uostu. Šis geležinkelis gražiai pastatytas, ką rodo čia matomi jo tiltai (viršų didelis pylimas ties Salantais). 2. LIETUVOS PAŽANGOS LIUDYTOJAS. — Survilkio tiltas per Nevezį (Kėdainių apskrity). Tiltas yra savotiškos konstrukcijos ir gražios gamtos aplinkumoje sudaro puikų vaizdą.

Ispanijos Civilio Karo Žinios

Siuolo Nutraukti Karą.
LONDONAS. — Anglija su galvoje ir su Francija nusprendė imti žygių sustabdyti Ispanijos civilinį karą. Tarkom kviečia Vokietiją, Italiją, Portugaliją, Rusiją ir kitas valstybes. Rusija pirmutinė sumanymui pritarė. Jau pritarė ir Jungtinės Valstijos. Sulig plano, manoma kreiptis į valdžią ir sukiličius prašant, kad jie paliautų kariauti. Kai tai bus padaryta — kalbėti apie derybas. Sulig plano, turėtų būti leidžiama gyventojams nubalsuoti, kokios valdžios jie nori. Kol tai būtų atlikta — abi valdžios galėtų valdyti tas Ispanijos dalis, kurios dabar jų rankose randasi. Plebiscito darbas turėtų būti atliktas Europos valstybių priežiūroje. Ar šitokios sąlygos bus priimtos — dar nežinia.

Tautų Sąjunga Priešinga.
GENEVA. — Tautų Sąjunga taryba sprendžia Ispanijos reikalus. Be kita ko svarsto ir nesenai Anglijos sumanytą planą padaryti paliaubas tarpe kariaujančiųjų. Tautų Sąjungos taryba griežtai priešinosi Anglijos sumanytiems žygiams. Sako, kad kreipiantis į Tautų Sąjungą panašiu reikalu tik trukdoma pačios Sąjungos darbais.

Nuskandino Lojalistų Submariną.
VALENCIA. — Gruodžio 12 d. lojalistų valdžia praneša, kad netoli Malagos „svetimos šalies“ submarinas nuskandino Ispanijos submariną C-3. Po draug su submarinu nuskendo ir jo įgula, 47 asmenų skaičiuje. Kieno tas submarinas, kuris ispanų submariną nuskandino, dar nesusekta.

Anglas Gelbės Lojalistus.
MADRIDAS. — Į Madridą atvyko garsus anglų mokslininkas, J. B. S. Haldane kaip respublikos valdžios patarėjas apsisaugojimui nuo sukilielių nuo-

dingų dujų. Numatoma, mat, kad sukiličiai, kitaip nepajėgiami paimti Madridą, rengiasi urmu užpulti ir dujomis nuodinti miesto gyventojus ir jo gynėjus. Ponas Haldane yra žinovas plaučių veikimo ir jų apsaugojimo, todėl jis duos patarimus, kaip apsisaugoti nuo nuodingųjų dujų.

Madridas Pusėtinai Apgrautas.
MADRIDAS. — Nuolatinis sukilielių bombardavimas iš lėktuvų ir kanuolių Madridui jau tiek patenka, kad apie vienas ketvirtadalis jo pusėtinai apgrautas. Žmonės gyvena didžiausiu skurde. Kencia salti ir nedavalgo. Tačiau jie pasirižę kovoti ir sukilieliams nepasiduoti.

Sukiličiai Atmušti Prie Madrido.
MADRIDAS. — Iš abiejų pusių veikia toli šaudančios kanuolės. Sukiličiai bombarduoja miestą, o lojalistai atsisaudo ir sukilieliams. Sukiličiai bandė dar kartą smarkų puolimą nuo Montoos iki Pozuelo. Bet jų puolimas buvo atmuštas. Tuo tarpu valdžia gabena civilius gyventojus iš miesto į Pietinę šalies dalį. Mieste truksta kuro ir maisto.

Svetimieji Gelbsti Sukilieliams.
MADRIDAS. — Vietos laikraščiai praneša, kad pastaruoju metu prie sukilielių prisidėjo 6,000 vokiečių ir 2,500 italų. Spauda pažymi, kad vokiečiams buvo duota po 1,000 markių kaip dovana už įsirašymą į sukilielių armiją ir kad jiems mokama po 800 markių kas mėnesis.

MANILA, Filipinų Salos.
Praeitą savaitę Filipinų salose nutiko dideli potvyniai. Padaryta daug medžiaginių nuostolių ir žuvo apie 5,000 žmonių. Apie 80,000 žmonių dabar bėsis į kaimus.

Didelis Nerimas Kinijoje

DIDELIS NERIMAS KINIOJE.

SHANGHAI, Kinija. — Praeitą savaitę Shensi provincijoje prieš Kinijos diktatorių generolą Chiang Kai-shek sukilo kitas generolas Chang Hsueh-liang. Sukilieliams pavyko neįsivesti paimti ir patį diktatorių. Sukilimas pamatuojama tuo, kad diktatorius Chiang Kai-shek nesutikus spirts prieš japonus, kurie Kiniją gabina. Buvo pranešimų, buvę paimtas diktatorius nužudytas, bet paskutiniai pranešimai nusako, jog jis yra gyvas. Todėl dabar dar kitas generolas Ho suorganizavo iš apie 140,000 kariuomenę ir eina paimti diktatorių gelbėti.

Numatoma, kad netrukus Konijoje kils dar vienas civilis karas.

Japonai įtaria, buvę sukiliama įstigavusi Rusija, kuri pažadėjusi generolui Chang Hsueh-liang'ui paramą. Rusija tatau, tačiau, užgincina.

Tuo tarpu Japonija pasidžia, jei nesikišti, bet lauks ir žiūrės, kurlink sukilimas galės pasukti. Taipgi Japonija siūcia savo laivų į Kinijos vandenius ir, jei matys reikalo, gins savo piliečių reikalus.

Čiu, Amerikiečiai

XI VVS Suvažiavimas, susirinkęs laikinojojo sostinėje Kaune, dėkingai minėdamas milžinišką paramą, kurią suteikė ir tebeiteikia laisvai Lietuvai ir okupuotam Vilniaus kraštui garbingoji lietuviškoji Amerikos ir viso pasaulio visuomenė, siūcia širdingiausių sveikinimų Amerikos ir viso pasaulio broliams, linkėdamas ir toliau budėti lietuvių avangarde ir sostinėje Vilniaus sargyboje.

VVS XI Suvažiavimo Prezidiumas.

Smerkia Buvusį Karalių

LONDONAS. — Anglijos anglikonų bažnyčios Cantenburio arkivyskupas iš ambono pasmerkė buvusį karalių, Edvardą VIII. Jo kalba buvo leidžiama ir per radio. Tą patį padarė ir kiti bažnyčios tarnai — kunigija. Edvardas praeikiamas už susidėjimą su „svetimų“ elementu ir pasidėjimą apsigyventi su amerikiete ponia Simpson. Sulig jų kalbų, Edvardas yra praeikiamas ir visos anglų tautos. Jie smarkiai gyvė karalienę Marę, kuri griežtai prieš savo sunį išėjo. Laikė arkivyskupo kalbos, bažnyčioje buvo ir naujasis karalius Jurgis VI su savo šeima.

Jau kur kas geriau pasielgė premieras St. Baldwin'as, kuris savo kalboje karaliaus Edvardo VIII pasitraukimą apgalvojo.

Amer. Valstybės Susitars Nekarai

BUENOS AIRES, Argentina. — Gruodžio 12 dienos posėdis einamoje Amerikos žemyno valstybių konferencijoje buvo vienas smagiausių. Tame posėdyje, mat, komisijos raportavo, kad visų 21 valstybių atstovai pasireiškė už sudarymą nekariavimo pakto. Šioje konferencijoje valstybės daugiausia atstovauja jų premierai, kurie tokiu paktui ir pritaria. Matyti, kad bus pilnai susitarta nekariuoti ir „išlaikyti“ karui kilus — laikytis neutraliai.

Tokia konferencijos eiga patenkintinos visos valstybės, kurių atstovai konferencijoje dalyvauja. Pakto priėmimas įvyks gruodžio 15 dieną.

Matosi Jurininkų Streiko Pabaiga

Po pasitarimo su darbdavių atstovais, Sailors Union of the Pacific sekretorius, p. Harry Lundenberg, pareiškė, kad susitarimas tarpe streikininkų ir darbdavių dar niekad nebūvo taip artimas nuo pradžios streiko, kaip dabar. Sulig jo jau susitarta visuose punktuose, išskyrus vieną, būtent kontroliavimą darbininkų sandymo įstaigų.

Sulig laivų savininkų pareiškimo, streikas jau yra padaręs nuostolių tarpe \$311,750,000 ir \$350,000,000. Kiekviena dirbamoji diena laike streiko nuostolių davė \$7,250,000. Sulig to paties apskaičiavimo, apie 230 laivų kožną dieną nieko neveikė ir streikavo 37,000 darbininkų vakariniame pakrasty. Taipgi streiku paliesta ir 10,000 darbininkų, kurie santikauja su pajurio darbais.

Streikuojanti sandelių darbininkai gruodžio 13 d. nutarė taikytis kompromiso pagrindu. Jie žada grįžti į darbą gruodžio 14 d., iš laivų paleisdami apyvartoti apie \$6,000,000 vertės prekių, kurių didžiuma yra kalėdinės prekės.

Streikuoja Sėdint

DETROIT, MICH. — Čia nesenai paskelbė streiką Kalsey-Hayes automobilinių ratų ir stabdžių darbininkai, kurių apie 5,000 streikuoja. Iš minimos firmos fabriku automobiliams dalis perka Fordas ir General Motors. Darbininkai „streikuojant“ karui kilus — laikytis neutraliai.

Tokia konferencijos eiga patenkintinos visos valstybės, kurių atstovai konferencijoje dalyvauja. Pakto priėmimas įvyks gruodžio 15 dieną.

Anglijos Naujas Karalius Jurgis VI

LONDONAS. — Po gero ko pasitrynimu su senųjų tradicijų garbintojais, kuriems vadovavo premieras St. Baldwin'as, karalius Edvardas VIII nusprendė abdikuoti (pasitraukti nuo sosto). Galutiną žodį tame reikale jis pareiškė gruodžio 10 dieną, įteikdamas valdžiai pasitraukimo raštą, kuris skamba sekamai:

„Aš, Edvardas VIII, Didžiosios Britanijos, Airijos ir Britanijos viešpatysčių užjuriuose karalius, Indijos imperatorius, šiuo pareiškiu savo neatšaukiamą pasirizimą atsisakyti nuo sosto savo ir savo palikuonių vardu. Aš pageidauju, kad šis mano atsisakymo aktas galiotų be atidėliojimų.

„Šitai tvirtinu savo rankos parašu gruodžio 10 d., 1936 m., trijų pasirašiusių liudininkų aktyvaizdoje.“ Pasirašo Edvardas VIII.

Liudytojais buvo atsisakiusiojo karaliaus Edvardo trys broliai: Yorko princas, Gloucesterio princas ir Kent princas.

Parlamentas karaliaus Edvardo atsisakymą priėmė ir nauju Anglijos karalium apskelbė jo brolį, Yorko, princą, kuris bus vadinamas karalius Jurgis VI.

Nors konstitucija atsisakymą karaliaus nerekalauja, kad jis pasitrauktų iš tos žemės, kurios sostą apleido, tačiau sulig tradicijų, pasitraukęs karalius turi savo tėvynę apleisti ir niekad jone nesugrįžti. Sekdamas tas tradicijas, karalius Edvardas VIII tuojau pa-

atsistatydinimo apleido Angliją ir išvyko į užsienį. Šiomis dienomis jis randasi Austrijos sostinėje Vienoje. Tikima, kad jis apsigyvens Austrijoje, kur yra gyvenimui palioji nusipirkęs.

Kaip žinome, Edvardas VIII buvo užsigeidęs apsigyventi su amerikiete, Wally Simpson, kuri yra jau du sykiu nuo vyro atsiskyrusi. Anglijos konstitucija draudžia karaliui apsigyventi su paprasta mergina; juo labiau draudžia karaliui vestis su divorsuota moterimi. Del to Anglijos senųjų tradicijų garbintojai, priešaky su premieru Baldwin'ui, išėjo prieš karalių. Edvardas išsyk kiek spyžėsi, kad jis turi teisę su Simpsoniene apsigyventi ir ją karaliene padaryti. Bet, turbūt matydamas, kad del to gali Anglijoje kilti savotiškas nesupratimas, sutiko valdžios griežtą užsispyrimą pildyti — nuo sosto pasitraukti.

Savo atsiseikinimo kalboje per radio, Edvardas pareiškė, kad jis be jam mylimos moteries negalys krašto valdyti, todėl jis pasitraukia nuo sosto.

Edvardui pasitraukus, Anglijos senoji gvardija kiek lengviau atsiduso, nes naujasis karalius Jurgis VI, yra nesuiteris „moteriška neįcystata“ ir gal bus daugiau palinkęs garbinti senąsias tradicijas bei nesikiš „ne į savo reikalus“, ką Edvardas VIII darydavo.

Pasitraukęs nuo sosto karalius Edvardas vadovys Winsoro kunigaikštis ir galės apsigyventi su jo mylima meiluže ponia Simpsoniene.

Išsuko Akcijomis \$159,000,000

WASHINGTON, D. C. — Senatūrij komisija, tyrinėjanti geležinkelius, atrado, kad didysis Amerikos bankininkas J. P. Morgan suplanavo tulus Van Sweringen geležinkelių sėrus, kurie, pasirodo, verti tik tiek, kiek šiaudai ir juos dabar vadinama „šiaudiniais sėrais“. Šėrai buvo pardavinėjami po \$20.00 kiekvienas ir tuo būdu iš žmonių išvilota \$159,000,000. Dabar tie sėrai neverti daugiau, kaip \$4.50 vienas. Kaip susekama, tai už patarnavimą Morganas gavo \$221,758 gryniais pinigais.

Lietuvos Išlaidos 1937 Metams

Jau tapo paskelbtas Lietuvos valstybės biudžetas ateinančioms metams. Iš viso numatoma pajamų 298,195,256 litų. Tie pinigai bus paskirstyti sekančiai:

1. Respublikos prezidentūra 256,625 lt.
2. Seimas 793,521 lt.
3. Ministerijų kabinetas 3,809,167 lt.
4. Vals. Taryba 307,344 lt.
5. Klaipėdos krašto gubernatura 228,403 lt.

6. Vals. kontrolė	1,112,992 lt.
7. Krašto apsaugos ministerija	81,000,000 lt.
8. Vidaus reikalų ministerija	26,696,226 lt.
9. Finansų ministerija	29,985,152 lt.
10. Žemės ūkio ministerija	35,515,660 lt.
11. Teisingumo ministerija	12,140,648 lt.
12. Svetimo ministerija	44,295,137 lt.
13. Susisiekimo ministerija	57,681,234 lt.
14. Užsienio reikalų ministerija	4,974,147 lt.

Radio Stočiai Statyti 2,500,000 lt.

KAUNAS. — Gruodžio 2 d. konkurso būdu pašto valdyba pirkto radiodifuzijos stotį (centrinę 60/120 kW galingumo radio stotį). Tarpžinybinė komisija dar galutinai nenusistatė, kur radio stotį statyti. Numatytos ties Babilais ir Muniškiais vietos tebetiriamos. Stoties rūmų pastatymas ir radio centrinės įrengimas kartu su centrinės mašinomis kaštuos apie 2,5 mil. litų. Stotį nori pradėti statyti ateinančiais metais. Stoties statymo pradžiai jau paskirta 650,000 litų.

PR. LAPIENĖ

PERVĖLAI

APYSAKA

Naktis. Senai kalmo žmonės pasikėlę sielomis, augščiau nuo žemės. Jie gyvena nauju gyvenimu. Ir kurdikiai pergyvena įvykius, kurie vieniemis išaukia šypsena veidely, kitiems graudžios asarėlės veidelius vilgo. Povilas Kuraitis nesapnuoja. Jis girdi žingsnius prie pat jo langų.

— Povilai, ar gali mane įleisti pas save? — Jis išgrįsta gero draugo balsą. Šimtai minčių jo galvoj kyla. Naktį, pačiame žmonių įmigry, toks jaudinantis draugo balsas.

— žinoma, — Kuraitis atsiliepė. — Išsimiegosiu. Kas yra? Kokia priežastis tave naktį palangėms tranko?

Povilai, dalykas sunku žodžiu išreikšti. Apsirėdyk, eisime pavaikščioti. Viską tau parodysiu. Tikiu suprasį mane. Mėnesiena žvaigždės danguje. Galėsi paskaityti... Laiskas...

Povilas Kuraitis, žalučių kaimo, senenai grįžęs iš Rusijos. Kariavęs Didžiajame Kare, kentėjęs bolševikų persekiojimus, pagaliau, slaptomis ištukęs iš Rusijos, išsisi tėvų pastogėje. Jo draugas, kuris šiuo laiku palangę kuo tai skundžiasi, yra anro kuro studentas, Tadas žaliukas, leidęs pas naslę motiną atostogų. Suaukęs jau jis. Net dvidešimt šeštus metus eina. Mat, karo audra mokslą buvo pertraukusi, tai dabar tęsia. Susidraugavo su Kuraičiu anam grįžus iš Rusijos. Mokė jį Tadas lietuvių kalbos, klausėsi iš Povilo nuostatų įvykių, pergyvenų karo laiku. Pažino viens antrą. Tadas jį jautė artimiausiu žmogui, kuriam ir paslaptis galėjo atidengti.

Tylėdami, jie pasuko sodo link. Abu ką tai giliai galvojo.

— Sakyk, Tada, ar nebogi sapnai tave pas mane atvijo? Tu keistai atrodei. — Teiravoši Povilas.

Tadas nubraukė nuo kaktos prakaitą. Kišdamas jam laišką, dusliu balsu tarė:

— Apie ją rašo... Apie Klementiną. Paskaityk pats.

Povilas, ironingai šypsodamasis, ima laisną, išskleisdamas žiūrį į jį. Staiga susijuokia balsu.

— Klausyk, mielas, ar bent supratai šį laišką? Ką tu čia blogo matai? Aš tau paskaitysiu, klausyk!

— Ne, nereikia. Pamenau kiekvieną žodį. Geriau patark kaip man elgtis... Be jos man gyvenimas neįmanomas. Be vertės viskas lieka. Visi siekia, visi gyvenimo idealai tik jos delei vykdesi.

— Bet gi niekas tau jos dar nepaėmė! Pagaliau kas ji? Kuo ji tave sužavėjo? Tu man niekad smulkiau apie ją nesi pasakojęs.

— Ji man viskas. Įsitikinęs esu gyvenime niekas negali jai prilygti. Tui svajonių pradžia, svajonių galas. Del jos galiu išsiduoti visko. Bet jos netekti... — Ir jo skruostais pora didelių asarų nuriudėjo. Jis nerviškai drebėjo. Akimis maldavo draugą pagelbos.

— Tada, tu kudiškas pats tebėsi. Tu gyvenimo nematei. Taip sakyk, piemeniškoj meilėj esi įklimpęs, iš kurios vėliau pats kvatosies. Kvatosies beprotiškai, kad toks menkinis tavy tokią audrą buvo sukėlęs! Tu, tarpu papurtyk galvą! Užmerk akis! Pagalvok. Juk tu vyras? Didvyrių ainis? Jei taip, nusišluostyk asaras! Asaros ne vyriškumo ženklas, ne didvyrio ginklas. Ne! Tai ženklas, kad tavo energija eikvojama visai menkūčiams, mažiausią vertę gyvenime turintiems dalykėliams... Bet jei jautiesi, toks silpnas, toks ištyšęs ir negali suvaldyti moteriško jaudinimosi, — eik, užsidaryk kokiame kamputy ir tep raudok. Raudok, kol tau akys sutins, kol tu be jėgų, sumuški vietoj, bet būk žmogus ir kol tau pereis tas kvailumas — nesirodyk kitiems. Jei nors kiek gerbi save, nesirodyk! Kitai — išjuoks tave pasaulis. Išjuoks kartu vyrija, kurios dalis reiskia tiek sentimentalumo del bobų padermės... Klementina! Gyvenimo idealas!... Ha, ha, ba! Ir eiti iš proto, kad jai koks karininkas pasipiršo, kad parašė anoniminį laišką?... Ar pažįsti parašą laiške? Rodos, rašysena dirbtina?

— Pažįstu laiške tik mintį. Parašas svetimas. Tikiu tikras, nes ir adresas yra.

— Gerai tada. Parėjęs namo parašyk tam geradėjui, suteikusiame apie Klementiną žinias, laišką. Parašyk vyriškai. Sakyk dėkui, broliu, už visus perspėjimus ir žinias. Deja, Klementina Plaukelytė yra jūsų bendradarbė, jūs turėtumet, just didesnį pareigą ir perspėti, negu aš, nieko bendro su ja neturįs. Padėk tasaka ir pasijusk. Nusišluok! Pagalvok, brolyti, kas gi su tavimi darytusi, jei iš tikro tave nelaimė ištikty? O dabar... del mergiškų kankintis! Gyvenime dar netokių paukštyčių sutiksi. Buk atsparus! Geriausią vesti dešimtinis jų per savo kontrolę perleidis. O su pirmąja... Pasijus-

tum, lyg mūsėlė į išrugą įkritusi ir tuomet sudiev visi idealai, gyvenimo siekliai!... Taip negalima. Gyvenimas yra toks, kokių jį mes pasidaro. Tavo vietoj aš pirmiau baigčiau mokslą, įgyčiau profesiją, o tik tuomet išvystum gyvenimo prasmę. Tu gal nebūtum nosį parietęs, kaip dauguma mūsų inteligentų. Gal neužmirštum kaimo, iš kurio kilęs, gal nepamirštum taja pačia bulbiene pilvą pildęs. Daug, broliu, iš tavęs tikėjus. Tikuos, žinai. Mums gi reikia žmonių, kurie stengtųsi padėti savo broliui, sėdėti, o ne ponu... Kas tau? Ir vėl asara? Tada! Buk vyras! Aš grįžtu į lovą, o ir tu tik į lovą trauk! Labą naktį!

Tai taręs, nė negrįžtelėjęs, nudulino. Tadas irgi pasuko namų link. Dabar jis planuoja, kaip ją pamatyti. Povilo kalbos jis nesuprato. Iš bendro tono jį jam priminė Dovydeno Kostą Rudvalį. Taip — ne! Jis neliks tokiu svieto parėjunu, filosofuojančiu išmintingiausiu, o besielgiančiu visada negarbingai. Tai kas kad jis netiki į tokį Dievą, kokį mūs tikyba piešia, bet jis jaučiasi žmogumi besas. Jis jauts save kaltininku, jei Klementina nueitų slydžiais takais. Išsiima laišką. Skaito.

„Gerbiame! Atleisk, tikiu, jei neprasytas su patarnavimu pribusiu. Tamstos sužadėtinė elgiai nepriderančiai. Kas vakarą laiveliu Nevėjo srovėmis traukia į krumus prie Bakutiškio. Žinai, ne tas svarbu. Svarbu, kad kas vakarą nauji, abejotinos doros vyrai, jį ten lydi. Paskutiniu laiku susidraugavo su vienu karininku. To vyruko dėka jau viena mergaitė buvo pašalinta iš kursų. Gaila būtų, jei ir panelė Plaukelytė nueitų sunkeliais. Ji rodė gabumo mūsų pasirinkto dirvoj. Perspėki ją!

Tikiu laikysį, ką čia matai, tik savo žinioje.

Tamstai pagarbą reiškias P. Galakas, Panevėžys, Bažnyčios g. 3.”

Dabar netaip baisiai jį veikė šie žodžiai. Gal visa tai dar ne tiesa? Argi galėtų būti, kad Klementina, kuri tiek jaudinančių scenų pridarydavo vien jam koki vakarą jos neaplinkius, dabar linksmai užautų su kitais? Argi paskutiniame laiške ji nerašo: „Tavo, tavo amžinai“? Klementina! Tavo vardas kiek saldžių prisiminimų sukėlė!

Iš naujo berniokas suvirpėjo. Prisiminė jam Igno Šeiminiaus Kuprelis. O ne! Klementina ne Kuprelis mylimoji, ne! Tik kas su juo? Kodėl jam veidai bala, minčių sukuria svaigina galvą?!

Grįžta jo galvon vaizdas. Senai tai buvo. Jis parašė jai. „Malonioji, atleisk ir užmirški mūsų ryšius. Likimo lemta man kitokia kryptis. O mūsų draugystė, kaip iki šiol beabejone turėtų vesti prie jungtųjų. Tai ilgal man būtų negalima, padaryti ir tas privertė mane tarti tau amžiną sudiev, kaip meilužei. Tikiu suprasį. Per toli nenužengėme. Tuo džiaugiuosi. Jus minėsiu, gražiausiai ir pasiliksi mano minty viena iš maloniųjų pažįstamų“.

Kelis vakarus neuėjo pas ją. Sekmadienį bažnyčioj pasimatė. Ji sekiojo jį akimis, jis vengė to. Parėjęs namo, rado jos laišku. Rašė: „Brangusis, jei laikai mane žmogumi, atėik šį vakar pas mane. Atėik ne kaip pas meilužę, o tik kaip pas pažįstamą žmogų. Lauksiu sepiant“.

Ar galėjo jis neiti ir tuo parodyti nelaiką jos žmogumi? Eina, bet tyrtai nusistatęs niekas negalys palaukti jo apgalvotai duotą žodį. Jis tik mandagiai ranką jai paspaus, i akis, nė nežvelgs. Vyras jis!

Durys buvo praviros. Beldė. „Prašau“ — verksminga balsą išgirdo. Įėjo. Ji sudribusi kampe tunojo. Ji kukčiojo. Ji nepakėlė galvos, nepažvelgė į jį. Ji verkė, isteriškai blaškėsi. Tadas momentą lyg stabo ištiktas, stovėjo. Jis nepajėgė išeiti, užtrenkti durų, arba pasakyti jai šaltai žodį. Priėjo prie jos. Apkabino.

— Klementina, kas yra? Kokia priežastis asarų? — jausmingai paklausė.

— Kam gyvybė many plaka, kam? Kas man dabar gyvenimas? Žuvo visa! — Ir vėl, suknubuo, susmuko be jėgų. Jis griebė ją į rankas, šalto vandens siulė, bučiavo ir prisiegavo jos neužmiršti.

— Ką parašiau — padariau nesąmoningai. Aš niekad nemaniau, kad tu tik man vienam atsidavusi meile; kad tu taip rimtai žiūrėjai į mūsų draugystę. Atleisk man, Klementina. Aš laistras buvau bandęs žaisti tavo meile. Nuo šiol aš tavo, tu mano, mieliausioji.

Ji glaudėsi prie jo be žodžių. Naktis praslinko be miego ir apyaušry pirmą syk be jos pasipriešinimo jis palietė jos lūpas. Saldžias lūpas, amžinai juos, jo nuomonę, surišiančius neužirint kas gyvenime būtų.

(Daugiau bus)

Skandalas Vilniaus Gedimino Kalne

Akordiskai Bedarbių Išgrautos ir Išpiltos „Rina“ Istorinės Brangenybės.

Vilniaus „Kurjer Wilenski“ ir „Slowo“ šiomis dienomis pas kelbė ilgus straipsnius, kuriuose reiskia didelį pasipiktinimą del Gedimino kalne vykdomų „tvarkymo“ darbų. Ir, ištikrų, yra kuo pasipiktinti.

Pasirodo, kad „tvarkymo“ darbams atlikti konservacinių darbų vadovybė pasamdė bedarbius. Darbininkai, kurie neturėjo mažiausio supratimo apie kultūrinius sluoksnius, kuriuos jiems teko nukasti, ir apie tuose sluoksniuose randamus senovės palaikius, dirbo akordiskai. Visos jų pastangos buvo nukreiptos į vieną: kiek galima daugiau žemės ir trūkščių, išgabenti. Darbus prižiūrėjo irgi žmonės, kurie neturėjo nė mažiausio supratimo apie metodinius kasinėjimus.

Pradėta atkasinti pilies murus. Darbas ėjo greitai. Aišku — akordas. Kuodaugiausia prikrauti žemės ant neštuvų, nuvesti į medinius laiptus ir išpilti į medinę „riną“, paskui grįžti atgal. Nežinia, kas taip karstiškai dirbant, pastebėjo, kad kastuvais vis giliau rausiamasi į juoda, pilną molinių šukių, žemės sluoksnį. O tai buvo kaip tik tie kultūriniai sluoksniai su senovės palaikais.

Tuo tarpu tie sluoksniai, ypač aplink Gedimino pilį, kaip niekas neabejoja, turi milžinišką vertę mokslui. Juose pasiliko kadaise ten žydėjusio gyvenimo palaikai, dar iš priešistorinių šimtmečių, taip pat ir iš istorinių laikų.

Zemiausi kultūriniai sluoksniai išsaugojo priešistorinių gyventojų palaikus yra vieninteliai dokumentai, vaizduoją Vilniaus krašto gyventojų prieš XIV šimtmetį buti. Tie sluoksniai būtų kaip tik reikalingi kuo stropiausios, net perdotos globos.

Tačiau ir XIV ir XV ir net XIV šimtmečiai Vilniaus kraštui daugeliu atžvilgių yra „prieistoriniai“. Žinios apie tuos laikus yra negausios, fragmanetinės, kurias reikia patikrinti ir papildyti. Apie pilies gyventojų kasdieninį gyvenimą labai maža žinoma. Reikia išaiškinti visą eilę klausimų.

Žodžiu, palaikai, kurie gludėjo visos eilės šimtmečių pilies kalno sluoksniuose, buvo nepaprastai brangūs priešistorinių laikų tyrinėtojams, istorikams, o ypatingai kultūros istorikams.

Aišku, tokie palaikai turėtų pilną vertę mokslui, jei būtų išimtinai iš kultūrinių sluoksnių naujųjų laikų moksliniais metodais.

Bet istoriniai sluoksniai buvo iškasinti „akordiskai“, nuplaukę „rina“ į apačią.

Tačiau, kai ką pavyko išgelbėti — primityvūs keramikos vilyntais ornamentais, labai įdomų kovakirvių iš geležies, asočių šukių ir tt.

Kitoje vietoje prie muro, kelių metrų gilumoje, juodame žemės sluoksnį pasirodė šukių. Toje vietoje sluoksnių buvo ypatingai daug, ir kiekviename buvo kas nors naujo. Žodžiu, ten gulėjo atverta knyga, kurios kiekvieną sluoksnį — lapą galėjo rašyti dešimtmečiai ir šimtmečiai. Jei ant kalno buvo XVII šimtmetis, tai žemiau galėjo būti XVI, o paskui XV šimtmetis — mįslių amžius.

Dėja, ir ten darbas ėjo „akordiskai“. Sluoksniai buvo su triukšmu sumaišyti, su šukė-

mis nuplauti į apačią medinė „rina“...

Tiesa, darbininkai rado — vienas sidabrinį dukatą, kitas kaulinį daiktą ir tt. — bet kur, kuriame sluoksny?

Pagaliau buvo pradėta nešti trūkšlius iš murų. Irgi buvo aptikta įdomių dalykų. Buvo

rausta kažkokia medinė sija, bet ji buvo „paprastų paprasčiausiai“ išmesta laukan. Kur ji paskui dingo?

Straipsniuose padaroma ir daugiau priekaištų — visus juos sunku ir suminėti.

Straipsniai sukėlė tikrą skandalą, ir tuos savotiškus „tvarkymo“ darbus buvo paprašyta pertraukti.

Tačiau, ar bus intasi kokių nors žygių „kasinėjimams“ susitabdyti ir sutvarkyti, tuo tarpu dar neaišku.

Socialinei Globai Lietuvoje Kasmet Po 12 Mil. Litų

Lietuvoje socialinė globa, arba kitaip sakant, neturtingųjų ir darbo neturintųjų bei dirbtį negalintųjų gyventojų sluoksnių šelpimui, rupinasi valstybė, visos savivaldybės ir labdaringosios organizacijos. Jos išlaiko įvairias prieglaudas, senelių ir vaikų namus, valgyklas, net mokyklas ir kitas įstaigas. Valstybė, savivaldybės ir labdaringosios socialinės globos reikalams kasmet išleidžia 12 milijonų litų. Iš tos sumos 5 milijonų litų skiria valstybės išdas, 5 milijonų litų duoda savivaldybės ir 2 milijonų litų išleidžia labdaringosios organizacijos.

Socialinės globos reikalams išlaidos kasmet yra didėjančios. Prieš dešimtį metų socialinei globai budavo išleidžiama tik apie 2 milijonų litų. Vadinasi, drauge su išlaidomis padidėjo ir nuolatinis rupinimasis socialinės globos reikalingais asmenimis. Anksčiau socialinei globai Lietuvoje kiekvienam gyventojui per metus išsėdavo, apie 90 centų, o dabar šiems reikalams kiekvienam gyventojui tenka po 5 litus. Tačiau socialinei globai specialių mokesčių mokėti nereikia.

Savivaldybių įstaigoms socialinės globos išlaidos taip pat skirstomos: per 2 milijonų litų pirmajam miestam, apie 2 milijonų litų apskričių savivaldybėms, apie 700,000 litų valstybės savivaldybėms ir apie 200,000 litų antraeilių miestų savivaldybėms. Socialinės globos išlaidos žymiai padidėjo nuo

1932 metų, kai Lietuvoje smarkiai pasireiškė ūkiški sunkumai ir atsirado didesnis skaičius bedarbių. Juos visus reikėjo aprūpinti darbu, organizuoti viešuosius darbus. Jų vykdymą ir išlaidas prižiūri ir pako dengia prie vidaus reikalų ministerijos įsteigtas viešųjų darbų fondas. Iš to fondo lėšas gauna miestų ir valsčių savivaldybės, kurios ruošia viešuosius darbus.

Lietuvoje socialiniams aprūpinimui išlaidos skirstomos į kelias grupes. Prieglaudoms ir valgykloms išlaikyti išleidžiama 1 milijonas litų, beturčiams gydyti — 1 milijonas litų, labdarinės organizacijos šelpi — apie 400,000 litų, atskiriems asmenims šelpi — apie 350,000 litų ir neturtingiems mokiniams šelpi — apie 200,000 litų.

Valstybės išdas savo išlaidas socialiniams reikalams taip pat skirsto: 350,000 litų labdaringosios organizacijos šelpi, 575,000 litų — prieglaudoms laikyti, 25,000 litų — atskiriems asmenims šelpi, 125,000 litų — negalintiems dirbti darbininkams šelpi, 100,000 litų — nukentėjusiems nuo potvinių, 450,000 litų — pensijoms ir pašalpoms karininkams, per 1 mil. litų — pašalpos ir pensijos kareiviams, apie 260,000 litų — pašalpoms ir pensijoms pasijūmėjusiems asmenims, 320,000 litų buvusiems Vokietijos tarnautojams Klaipėdos krašte išlaidos žymiai padidėjo nuo

krašto invalidams. Valstybės išdas ir savivaldybės labdaringosios organizacijos kasmet skiria apie 800,000 litų, o, be to, apie 700,000 litų jos gauna tiesioginiai iš valstybės išdo.

Tsb.

Pakvietimas

Viešimčiai:

Užsibaigus Liet. Etinės Kultūros Dr-jos seimui Clevelande ir išvažiavus Dr. J. Šliupui, užėjo vasara...

Vasarą lietuviai Amerikoje piknikauja ir nieko rimtesnio veikti nenori. Turėdami tai galvoje ir Liet. Etinės Kultūros Dr-jos Centro Komitetas tikrai priruošė planus tolimesniame veikimui ir laukė rudens...

Ruduo jau čia, ir dabar gerbiami viešimčiai, imkitės darbo. Darbas sunkus ir rimtas, bet jeigu jūs mums pagelbėsite, tai mes netik išbudinsime Amerikos lietuvių, bet ir išsklaidysime ir klerikalizmo rukuks...

Kad jums būtų aišku, prie ko mes siekiame ir ką norime nuveikti, štai čia trumpai paduodame L. E. K. Dr-jos Centro Komiteto užbrėžtus planus:

- 1) Medžiaginė ir moralė parama Lietuvos laisvos minties kovotojams.
- 2) Platinimas Liet. E. Kultūros Dr-jos idėjos Amerikoje ir skleidimas literatūros.
- 3) Steigimas Liet. Etinės Kultūros Dr-jos kuopų Amerikoje.
- 4) Išleidimas laisvos minties žurnalo Amerikoje.
- 5) Prakalbos, lekcijos, debatai ir tt.

Darbas, kai matote yra rimtas ir platus. Bet jums stojus į talką, mes atlikime didelį kultūros darbą Amerikoje. Kultūra ir apšvieta yra tautai svarbesnė, negu viso pasaulio turta.

Susaukkit savo miesto lietuvių, ir paaiškinkite jiems mūsų tikslus ir pakvietimą, stokit darban.

Jūsų del sviesesnės ateities,
Dr. A. J. Graičunas,
Liet. Etinės Kultūros
Dr-jos Centro sekr.

Ankstybas Kapas

Eilėraštis Vaikams.

Rudenį yr šaltos dienos
Žino tai gerai kiekvienas
Kartais įsai iš netyčių
Duoda vaikams magaryčių:
Magaryčios gi tos blogos —
Košeji akims išsprogus...
Kaznį ką gerklėje jauti,
Kur negalima pagauti.

Bet yr budas geras vienas
Neapsirgti per tas dienas —
Senesnių klausyti reikia.
Taip daryti, kaip jie veikia...
Jeigu apsilviki liepia,
Niekas prieš testistiepia.
Jeigu kviečia žaidus grįžti,
Reikia tam ir pasirįžti.
Senesni daugiau, mat, žino!
Daug ko matė, daug mėgino.
Reikia jaunesniems klausyti,
Senių pavyzdžių daryti.

Kartą — rudenį tai buvo —
Vienas vaikas taip pražuvo...
Mėgdavo lauke lakstyti
Jis su žinoma mergyte
Ta mergytė daug geresnė
Buvo nors ir kiek jaunesnė:
Kai ruduo lauke atėjo,
Ji ir klausė ir žiūrėjo,
Kaip tėveliai jos vis daro,
Vilkos rubą šiltą skara...
Žodžiu jai nebeteko šalti,
Kad reikėtų dantis kalti,
Ir ka šaukdavo mamytė,
Grįžion eidavo mergytė.

Jos bičiulis buvo paikas,
Nors didesnio amžiaus vaikas,

Jis palikdavo lakstyti,
Kai nueidavo mergytė,
Ir dantimis net kaleno,
Nosį traukė jis kaip senas...
Žinoma, kaip pasiklois,
Taip kiekvienas išmiegosi.
Taip su šiuo nutiko vaiku
Jau pačiu šalčiausiu laiku:
Emė kosėti truputį,
Ir tėvai, tatai pajutė,
Nebeleido jam išeiti,
Liepė pirkioje sėdėti.

Bet neklaužada ištruko
Ir lauke kaip vėjas duko —
Vos tėvai sugaudė lauke,
Kur jau vėjas smarkus kaukė...
Ogi rytą vaikui bloga —
Mat, liga pagavo proga
Jį karščiau apdovanoti —
Sunku jam su ja kovoti...
Ir toliau — blogai vis ėjo,
Karštis vaikui vis didėjo —
Negalėjo jau nei ryti,
Sugriebė gerklę drąskyti...

Dieną, kitą ir savaite
Jam šlapius vis tvarsėdus kaitė,
Bet — nelaimė atsirado,
Nusilpnėjo jis del bado,
Staiga mirė vieną rytą...
To, mat, jo nenumatė...
Na ir ką gi: žemė šalta
Kasant, metė smėlį balta —
Juo paskui užkasė karšta,
Kapą lapai tuoj nubarstė...
Ir neliko vieno vaiko,
Vyro, mirusio be laiko...

Gaila ty, kurie nedori,
Ir tėvų žinių nemori:
Žinios jų — ankstybas kapas,
O ant jo — geltonas lapas!...
Arėjus Vitkauskas.

PROTOKOLAS

SLA. Pildomosios Tarybos Suvažiavimo, Ivykusio Lapkričio 16—21 dd., 1936 m., SLA. Centro Raštinėje, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

(Tasą) RAPORTAS

SLA. Aukstinio Jubilėjaus Albumo Redaktoriaus.

Smagu šia proga pažymėti, kad SLA. Jubilėjaus Komisijos nariai, visi atvaizdų rinkėjai kolonijose nuširdžiai kooperavo ir kooperuoja su Albumo redakcija visais reikalais ir visi gelbsti kuo tik išgalėdami, kad šis reikšmingas istorinis SLA. Albumas išeitų tokiu, kad visa Amerikos lietuvių išeivija galėtų jį pasidžiūti. Visiems bent kuo prisidėjusiems prie SLA. Aukstinio Jubilėjaus Albumo išleidimo nuosirdžiai dėkoju.

S. E. Vitaitis,
Albumo Redaktorius.

Redaktoriaus raportą žodžiu papildė SLA. Jubilėjaus Komisijos išdinininkas M. J. Vinikas, pateikdamas apilamas Albumo fondo pajamų ir išlaidų sekamas skaitlines:

SLA. Albumo Komisijos Finansinis Raportas.

Nuo vasario mėn. iki spalio 31, 1936 m.
Iplaukė pinigų \$2,902.80
Lapkričio mėn., 1936 m. gauta
paskola iš SLA. Mišraus
Fondo 3,000.00

Viso pajamų ir paskolos \$5,902.80
Iki lapkričio 14, 1936 m., viso išmokėta 2,816.09

Lapkr. 14, 1936 m. balansas \$3,086.71

Pagaliau žodžiu raportuoja SLA. Jubilėjaus Komisijos sekretorius A. B. Strimatis, iš komisijos susirinkimų protokolų pateikdamas Albumo išleidimo reikalais išlaidas smulkmenose. Po plataus visapusišo pasinformavimo Albumo išleidimo reikalais, bendras SLA. Jubilėjaus Komisijos raportas vienbalsiai priimtas.

52. Ratifikuota Pild. Tarybos krivulė No. 102, kuria buvo nutarta paskolinti iš Mišraus Fondo \$3,000 S. L. A. Aukstinio Jubilėjaus Albumo išleidimo reikalams. Ši paskola yra laikina ir kuomet Albumo fonde suplausk pinigų, paskola turi būti grąžinta Mišraus Fondo tam skyriui, iš kurio ši paskola yra suteikta.

53. SLA. Jubilėjaus Komisija prašo paskolinti Albumo išleidimo reikalams dar \$3,000, nes spaustuvių reikalauja tuojau išmokėti už supirkta medžiagą apie \$2,500. Nutarta paskolinti Albumo Fondui \$3,000 iš Mišraus Fondo to skyriaus, iš kurio Sekretorius M. J. Vinikas ras galimybę paskolai suteikti. Paskola yra laikina ir kuomet Albumo fonde suplausk pinigų, paskola turi būti grąžinta Mišraus Fondo tam skyriui, iš kurio ši paskola yra suteikta.

Šeštą sesiją Prezidentas F. J. Bagočius uždarė 6:30 val. vakare, paskelbdamas, kad septynta sesija prasidės 9 val. ryte lapkričio 19 d., 1936 m.

SESIJA SEPTINTA.

Septintą sesiją Prezidentas F. J. Bagočius atidarė lapkričio 19 d., 1936 m., SLA. Centro Raštinėje, 307 W. 30-th St., New York, N. Y., 9 val. ryte. Sesijoje dalyvauja visi Pildomosios Tarybos ir Kontrolės Komisijos nariai dalyvavę pereinamojoje sesijoje.

54. Specialė Pildomosios Tarybos Komisija SLA. Centro name apsidėmimo įvedimui raportuoja, kad komisijos nuostatai namui apsidėmimas reikalingas ir biznio žvilgsniu pilnai apsimokėtų. Nutarta komisija įgalinti SLA. Centro namui apsidėmimą įvesti su ta sąlyga, kad šiam remontui nebūtų išleista daugiau \$2,000.

5. Ratifikuojama didžiama balsų SLA. Jubilėjaus Komisijos nutarimas pasamdyti darbininkę-merginą Albumo darbams. Tokis darbininkės pasamdyimas yra laikinas ir turi baigtis su kovo 1 d., 1937 m., kuomet, numatoma, baigsis Albumo darbai.

56. Ratifikuojama krivulė No. 88, kuria Pildomosios Tarybos specialiu tarimu, liepos 22 d., nubalsuota rezoliucija, autorizuojanti SLA. Izdinininką K. P. Gugį išiešti W. F. Hall Printing Co. bondsų sertifikatą No. 3443.

57. Pildomosios Tarybos Specialė Komisija: Sekretorius M. J. Vinikas, Izd. K. P. Gugis ir Vice Prez. J. K. Mažukna raportuoja Bruck Wiesner bondsų išieitimui reikalui. Raportas patiekta raštu ir papildytas komisijos narių žodžiu. Raportas priimtas vienbalsiai, kuris yra sekamas:

Bruck-Wiesner Bondsų Reikalas.

Viena svarbesnių SLA. Specialės Komisijos pareigų buvo likviduoti SLA. 23,000.00 investimentą ir Bruck-Wiesner Bondsus tokiu būdu, kad apsaugojus tą SLA. turtą.

Šie bondsai, pirkti 1929 m. defoltavo apie penki metai tam atgal, ir kartu su žymiu nuosavybės nuopiliu pastatė Susivienijimo investimentą pavojui didelių nuostolių. Namas ant kurio bondsai buvo išduoti sumoje \$62,500.00, randasi po No. 81319 W. 35-th St., Chicago, Ill. Namas yra pastatytas del, taip vadina, „Bowling Alleys“. Apart bowling alleys name randasi pora krautuvų. Bondsus leidžiant, namo vertė buvo įkainuota ant \$136,300.00.

SLA. Specialė Komisija pilnai apsvarsčius įvairius pasiūlymus, pasitarus su Finansų Komisija apie jos pasiūlymą ir visapusiai ištyrus ir apžiūrėjus nuosavybę nutarė, kad tikriausias budas apsaugoti SLA. nuo didesnių nuostolių bus supirkimas visų išieistų bondsų ir tiesioginis įsigijimas nuosavybės, jei tas viskas nekainuos Susivienijimui daugiau kaip \$53,000.

Padarius tokį nutarimą komisija užvedė pasiteiravimo derybas su buvusiu nuosavybės savininku p. Maskeliūnu ir su Bondholderių Komitetu pp. Alfred E.

Stanmeyer, George J. Kaspari ir Felix E. Dreyer. Po ilgų derybų buvo susitaisyta atpirkti visus išieistus bondsus, sumoje \$39,500.00 už \$17,000.00.

Šis nutarimas jau įvykintas. Musų bondsai, sumoje \$23,000, kurie radosi Mellon National Banke, tapo pervesti galutinai Bondholderių Komitetui, krivulė No. 86, iš liepos 16, 1936, o čekis sumoje \$17,000 buvo išmokėtas birželio 6, 1936.

Si Bruck-Wiesner nuosavybė dabar kainuoja Susivienijimui sekama suma:

Bondsai kainavo	\$23,000.00
Atpirkimas visų kitų bondsų	17,000.00
Užvilkto takso ir tt.	6,869.90
Užvilkto nuosimčiai, iki birž. 15	6,382.50
Adv. K. P. Gugiu už legalj patarnavimą	125.00

Viso \$53,377.40

58. Ratifikuojama krivulė No. 86, kuria SLA. Pildomosios Tarybos specialiu tarimu liepos 22 dieną nubalsuota, baigimui Bruck-Wiesner bondsų išieitimui. Šią tranzakciją atlikti įgalintas SLA. Izdinininkas K. P. Gugis.

59. Svarstoma Wiesner pasiūlymas išnuomoti S. L. A. nuosavybės perimant Bruck-Wiesner namą. Apvarsčius siulomas sąlygas namo išnuomavimui, vienbalsiai nutarta įgalinti Specialę Komisiją — K. P. Gugį, M. J. Viniką ir J. K. Mažukną su pilnomis teisėmis, kokias turi Pildomoji Taryba, namą išnuomoti ar parduoti tokiomis sąlygomis ir tokia kaina, kokias komisija ras priimtiniomis ir Susivienijimui naudingomis.

60. Svarstoma SLA. Finansų Komisijos rekomendacijos, kad SLA. investimentų sąskaita Municipalų ir Valdiškų bondsų būtų padidinta. Rekomendacijos priimtos informacijai ir bus į jas atsižvelgta, kuomet bondsų reikalai bus svarstomi.

61. Sekretorius Vinikas raportuoja nupirktus ir parduotus bondsus.

Nupirkti Bondsai Iki Spalių 1 d., 1936 m.

Akron, Ohio St. widening	\$10,504.44
Brooklyn Manhattan Trans. Co.	10,042.50
City of Detroit Ref. N. C.	10,003.89
Clifton, N. J. Ref.	5,202.50
Seattle Mun. Light & Power	5,218.89
Macomb County, Mich.	5,233.75
Armour & Co.	4,970.56
Wisconsin Power & Light Co.	5,066.39

Viso \$56,242.92

Parduoti Bondsai Iki Spalių 1 d., 1936 m.

	Parduota už	Pirktą už	Uždarbis
Board of Education of the City of Chicago	\$5,000.00	\$4,923.00	\$77.00
Wheeling Steel Corporation	10,300.00	9,531.53	768.47
Pennsylvania Railroad Co.	10,000.00	10,000.00	—
Southwestern Gas & Electric	15,450.00	14,362.50	1,087.50
Monongahela West Penn Public Ser. Co.	15,750.00	14,662.50	1,087.50
Youngstown Sheet & Tube Co.	10,500.00	8,525.10	1,974.90
Wisconsin Public Service Corp.	10,500.00	9,950.00	550.00
United States Fourth Liberty Loan	2,000.00	2,000.00	—

Kartu \$79,500.00 \$73,954.63 \$5,545.37

Anthracite Trust Co. (2% distribution on 1-st Mortg. Trust Cert.) \$800.00
Mortgage Guarantee Co. (Distribution on Participation Certificate) 2,250.00
United Mortgage Co. (Cash distribution on Bonds) 192.50
Central West Public Service Co. (Cash received in exchange) 82.50

Kartu \$3,325.00

62. Ratifikuota Pildomosios Tarybos krivulė No. 89, kuri nubalsuota specialiu tarimu liepos 22 d. visos Pildomosios Tarybos pasirašyta rezoliucija, įgaliojanti Illinois Valstijos Apraudo direktorių SLA. legaliu atstovu Illinois valstijoje.

63. Ratifikuojama krivulė No. 90, kuria Pildomosios Tarybos specialiu tarimu liepos 22 d. nubalsuota rezoliucija, autorizuojanti atsausti Wisconsin Public Service Corporation bondsus.

64. Ratifikuojama krivulė No. 91, kuria Pildomosios Tarybos specialiu tarimu liepos 22 d. nubalsuota rezoliucija, įgaliojanti SLA. Izdinininką K. P. Gugį išiešti \$10,000 La Salle-Wacker Building Corporation bondsų sertifikatą.

65. Ratifikuojama krivulė No. 92, kuria Pildomosios Tarybos specialiu tarimu, liepos 22 d. nubalsuota rezoliucija, autorizuojanti SLA. Izdinininką K. P. Gugį, išiešti \$15,000 First Lien Collateral 30 metų 6%, 1936, Central West Public Service Company bondsus ir naujas sekuracijas.

66. Ratifikuojama krivulė No. 114, kuria SLA. Pildomosios Tarybos specialiu tarimu liepos 22 dieną nubalsuota rezoliucija, įgaliojanti SLA. Izdinininką K. P. Gugį išiešti \$20,000 sertifikatą Federal Public Service Corporation bondsų į naujai reorganizuotas sekuracijas.

67. Nutarta Theatre Realty Company (Fox St. Louis Theatre Building) \$20,000 bondsus, kurie yra defoltavę, išiešti ir siulomas persiorganizuojusios įstaigos sekuracijas. Izdinininkas K. P. Gugis įgaliojamas išiešti bondsus iš Mellon Bank ir atlikti jų išieitimą, o Sekretorius M. J. Vinikas įgaliojamas pateikti reikalingas rezoliucijas ir kitus dokumentus reikalingus šiam išieitimui.

68. Nutarta Allied Owners Corporation Seriel 6% Gold Debentures bondsus \$20,000, kurie yra defoltavę, išiešti ir siulomas persiorganizuojusios bendrovės sekuracijas.

racijas. Izdinininkas K. P. Gugis įgaliojamas išieitimą atlikti ir išiešti bondsus iš Mellon National Banko ir Sekretorius M. J. Vinikas įgaliojamas pateikti reikalingas rezoliucijas ir kitus reikalingus šiam išieitimui formalumus atlikti.

69. Svarstoma N. Y. Westchester & Boston Ry. Co. 1-st Mtge. bondsų reikalas, kurių SLA. turi už \$35,000 ir kurie yra defoltavę. Sekretorius M. J. Vinikas raportuoja, kad jis sudėjo „claim“ bondholderių komitete. Vienbalsiai užgirtas Sekr. Viniko žygis. Taipgi vienbalsiai nutarta įgalinti Izd. K. P. Gugį ir Sekr. Viniką daryti visus reikalingus žygius šio investimento apsaugojimui. Taipgi įgaliojamas Izdinininkas K. P. Gugis išiešti iš Mellon National Banko bondsus ir įgaliojamas Sekretorius M. J. Vinikas pateikti reikalingas rezoliucijas ir kitus šiuo reikalu reikalingus formalumus atlikti.

70. Izdinininkas K. P. Gugis raportuoja Specialės Komisijos vardu, kuriai buvo pavesta iširti galimumus SLA. investimentams į Federal Housing Administration mortgicijus. Iš klausius raportu Pildomoji Taryba priėmė išvados, kad minėti mortgicijai SLA. investimentams yra neįmanomi ir savo komplikuoja procedūra bei sąlygomis yra nepatiksiški.

Septintą sesiją Prezidentas F. J. Bagočius uždarė 1:30 val. popietų, paskelbdamas, kad aštunta sesija prasidės 2:30 val. popietų.

SESIJA AŠTUNTA.

Aštuntą sesiją Prezidentas F. J. Bagočius atidarė 2:30 val. popietų, lapkričio 19 d., SLA. Centro Raštinėje. Sesijoje dalyvauja visi Pildomosios Tarybos ir Kontrolės Komisijos nariai dalyvavę pereinamojoje sesijoje.

71. Bondų Investimentų Komisijos narys, Izd. K. P. Gugis plačiai raportuoja apie bondų investimentų reikalus, pabrėždamas didelę atsakomybę tokios komisijos pareigose ir nurodydamas, kad bondsų investimentų operacijų neįmanoma daryti be investimentų žinovų pagalbos. Šiuo klausimu labai plačiai ir nuodugniai diskutuojama ir pagaliau visų sutikta galutiną šio reikalo sprendimą atidėti sekamai sesijai.

72. Svarstoma „Vienybės“ B-vės prašymas leisti naudotis SLA. namo Brooklyne antruoju augštu bazaru, už ką „Vienybės“ įstaiga sutinka pati kurenti apšildymui namo pečių ir pati atliks džiūnatoriaus patarnavimą. Nutarta „Vienybės“ B-vės prašymą patenkinti siulomomis sąlygomis.

73. SLA. namo Brooklyne remonto komisija: Prez. F. J. Bagočius, Sekr. M. J. Vinikas ir S. A. Cibulskas raportuoja iš komisijos veikimo šio namo remonto reikalu, apie sudarytus keturis planus, gautus kontraktorių „bids“, miesto leidimus ir tt. Raportas priimtas ir nutarta autorizuoti specialę komisiją tik tokias namo rementui išlaidas daryti, kad namą pertaisius visas SLA. investimentas neviršintų \$50,000.

74. Svarstoma pasiūlymas parduoti SLA. namą Brooklyne (buvusį „Vienybės“ namą). Nutarta šio reikalo galutiną išsprendimą pavesti šio namo remonto reikalams jau išrinktai komisijai, įgaliojant ją šiuo reikalu veikti pagal jos nuostatus, jei ras galimybę ir naudingu Susivienijimui namą parduoti.

75. Nutarta pildyti ir SLA. organizacijai pilnai prisitaikyti prie Social Security Act ir visų SLA. Centro darbininkų šios apraudo mokestis užmokėti iš SLA. lėšų fondo.

Aštuntą sesiją Prezidentas F. J. Bagočius uždarė 6:30 val. vakare, paskelbdamas, kad devinta sesija prasidės 9 val. ryte, lapkričio 20 d., 1936 m.

SESIJA DEVINTA.

Devintą sesiją Prezidentas F. J. Bagočius atidarė lapkričio 20 d., 1936 m., 9 val. ryte, SLA. Centro Raštinėje, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. Sesijoje dalyvauja visi Pildomosios Tarybos ir Kontrolės Komisijos nariai, dalyvavę pereinamojoje sesijoje. Taipgi dalyvauja Sveikatos Komisijos pirmininkas Dr. A. Montvidas.

76. Skaityta penktos, šeštos ir septynios sesijų protokolai ir vienbalsiai priimtas kaip skaitytas.

77. SLA. namo Atlantic City, N. J., taisyso komisija, Sekr. Vinikas ir Kontr. Kom. narys Cibulskas raportuoja, kad audrų padarytus namo apardymus ir jurų bangų išgrautus „bulkhead“ pataisė gana mažomis išlaidomis. Komisijos raportas priimtas ir komisija įgalinta pagal jos nuostatus padaryti dar tokius namo pataisymus, kokius komisija ras reikalingais.

78. Sveikatos Komisijos pirm. Dr. A. Montvidas išklaia klausimą Sveikatos Skyriaus „Tėvynėje“ palaiškymo ir sutvarkymo reikalui. Kadangi tokio skyriaus nuolatinis palaikymas sudaro komisijai nemažą darbo, tad Dr. Montvidas prašo Pildomosios Tarybos užtikrinti Sveikatos Komisijai bent tokį atlyginimą už jos darbą, kokį atlyginimą skyrė pereinantis Seimas buvusiai Sveikatos Komisijai. Pasiremiant pereinamojo Seimo nutarimu, vienbalsiai nutarta užtikrinti Sveikatos Komisijai \$300 atlyginimas už vedimą Sveikatos Skyriaus „Tėvynėje“ iki sekamo SLA. Seimo.

79. SLA. Kontrolės Komisijos pirm. S. Gegužis vardu komisijos išklaia SLA. 352 kp., Detroit, Mich., rezoliuciją, kuria keliamas klausimas SLA. nuosavybių prižiūrėjimo reikalui. Į rezoliucijoje keliamus klausimus paaiškina Prez. Bagočius, Izd. Gugis ir Sekr. Vinikas, tie paaiškinimai patenkina Kontrolės Komisijos ir Pildomosios Tarybos narius ir parodo nepatarnavimus, minėto rezoliucijoje daromus kaltinimus. Toliaus, Pildomoji Taryba vienbalsiai užgėrė Kontrolės pirm. S. Gegužio patiekta rekomendacija nuosavybių tvarkymui ir nutarė skaityti pagrindu nuosavybių prižiūrėjimui ateityje. Rekomendacijos yra sekamos:

Prižiūrėjimas SLA. nuosavybių, jų tinkamas išnuomavimas ir išskolektavimas rendų už jas, tai yra nemažas klausimas, ypatingai dabartinio sunklaikio ar depresijos metu. Netoli visos tos nuosavybės normaliuose laikuose Susivienijimui apsimokėtų, nes daugelis ty nuosavybių savininkų tik dėlto jų atsiskak, kad negalėjo, taip sakant, atsilaikyti. Tiesa, buvo vienas antras ir spekuliantų, bet didelę daugumą žmonės teisingi ir Susivienijimui gero veljanti negalėjo atsilaikyti.

Kadangi su šiais reikalais yra didelių nesmagumų,

tai SLA. Kontrolės Komisija rekomendavo pereinamui Seimui, kad visos už SLA. nuosavybes surinktos rendos būtų sumokėtos per SLA. Centrą Susivienijimo Izdinininkui ir tuo pačiu, kad visi komisai ir už jų nuosavybių pataisymą bilos irgi būtų mokėtos per SLA. Centrą iš SLA. izdo. Jei šitaip būtų sutvarkyta, tai mes manome, kad tuomet būtų geresnė tvarka ir lengvesnis sužiūjimas, ar tos nuosavybės duoda organizacijai pelną ar neša nuostolius.

Paveikimas SLA. namų prižiūrėjimo, jų išnuomavimo ir už juos išskolektavimo rendų, apskričiams arba kuopoms, kur nėra apskričių, musų supratimu dar labiau reikalauja supainiotų. Kuopos ar apskričiai rinkti komisijas, tos komisijos sub komisijas ir taip toliau, na ir pagaliau niekas už tuos reikalus nebūtų atsakomingas. SLA. Pildomoji Taryba tarp Seimų yra vyriausia organizacijos įstaiga, su supratimu, kad ji yra atsakominga už Susivienijimo reikalus. Todel negalima Pildomajai Tarybai įsakyti, kad ji būtina laikytusi tam tikro vieno nurodymo, nes kaip žinome dažnai atsitinka, kad kur vienam atsitikime dalykas yra geras, tai antram atsitikime jį visiškai visai blogas. Tokiu būdu Pildomoji Taryba privalo naudoti savo geriausį supratimą ir pritaikyti dalykus kur kas tinka.

80. Svarstoma atsiskaitymas agentų iš prižiūrėjimo SLA. nuosavybių. Nutarta, kad namus prižiūrinčiai ir nuomas renkanti agentai turi atsiskaityti kas mėnesis tiems Pildomosios Tarybos nariams, kurie yra generaliniai ty nuosavybių prižiūrėtojai, o generaliai nuosavybių prižiūrėtojai atsiskaitys su SLA. Sekretoriaus raštine kas trys mėnesiai.

81. Nutarta su sekamų metų pradžia nuosavybes prižiūrinčioms agentams mokėti 5-tą nuos. gaunamos nuomos, kur nėra raštiškų sutarčių ilgiam laikui.

82. Svarstoma buvusio SLA. Izdo Glob. J. Januškevičiaus Jr., priduta sąskaita už prižiūrėjimą SLA. namo, Thompsonville, Conn. Sąskaita sumoje \$88.35 užsilikus iš 1934 m. Nutarta sąskaitą išmokėti.

83. Nutarta išmokėti Prez. F. J. Bagočiui sąskaitą sumoje \$25.00 už sugaistą laiką ir išlaidas sumažinime miestui taksų ant SLA. namo Worcester, Mass.

84. Svarstoma SLA. Finansų Komisijos pirm. J. P. Varkalos priduta sąskaita sumoje \$209.60 už sugaistą laiką SLA. reikaluose nuo spalio 17 d., 1935 m., taipgi kelionės lėšos Seiman ir už viesbutį Seimo laikui, už patiekimą Seimui raportu bei už stenografės darbą. Nutarta sąskaitą grąžinti, prašant ją smulkmeniškai išdailinti, nurodant visas išlaidas ir sugaistus, taipgi su pastaba, kad jokiam SLA. viršininkui nemokama už patiekimą raportų Seimui ir už stenografės darbą.

85. Svarstoma Izdinininko K. P. Gugio priduta advokatų sąskaita sumoje \$4,077.25 už profesionalų patarnavimą vedant forklozavimus nuosavybių, kurios perimtos SLA. nuosavybėn. Del šios sąskaitos po visapusišo pasinformavimo pagaliau susitarė advokatams išmokėti pusę pilnos teismo pripažintos mokesties už jų profesionalų patarnavimą forklozavimų proceduroje. Sumažinta sąskaita sudaro \$2,038.63, kurią išmokėti vienbalsiai nutarta.

86. Izdinininkas K. P. Gugis praneša, kad reikia geležinių failių SLA. dokumentams laikyti ir reikia pataisyti rašomą mašinėlę. Nutarta Seimo nutarimą, paliečiantį SLA. Prezidento ir Izdinininko urėdų raštines, interpretuoti ta prasme, kad tas nutarimas liečia tik Prezidento ir Izdinininko algas ir raštinių išlaidas, tačiau ne liečia jų raštinių inventoriaus, kuris pasilieka SLA. nuosavybė. Todel įgaliojamas SLA. Izdinininkas nupirkti jo raštinei tokį inventorių, kokį jis randa būtinai reikalingu.

87. Ratifikuota išmokėta K. Čepukui sąskaita sumoje \$966.61, už jo atliktą darbą remontojuojant SLA. nuosavybę adresu 10742 So. Michigan Ave., Chicago, Ill.

88. Ratifikuota išmokėta Jokantui sąskaita sumoje \$1,450 už atliktą remonto darbą perimto SLA. nuosavybėn Dr. Kulio garažo pataisymui.

89. Ratifikuota padaryto pridėtinio investimento pagal teismo įsakymą teismo paskirtam receiveriui Joseph J. Hertmanavičiui sąskaita sumoje \$3,500 už atliktus pagerinimus perimamo SLA. nuosavybėn Nestor-Salduko namo, 6549 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

90. Nutarta išmokėti K. Čepukui sąskaita sumoje \$185.78 už atliktą remonto darbą pataisymui SLA. nuosavybėn perimto Dr. Kulio garažo.

91. Nutarta išmokėti Pečiuliui sąskaita sumoje \$95.00 už atnaujinimą šildymo sistemos SLA. nuosavybėn perimto Dr. Kulio garaže.

92. Kontrolės Komisijos pirm. S. Gegužis perskaito K. Čivinsko, SLA. 158 kp., Springfield, Ill., veikėjo laisną reikalą SLA. turto investavimo ir perskaito komisijos atsakymą. Pildomoji Taryba pareiškė pilniausio pasitenkinimo, kad Kontrolės Komisija racionaliai paaiškina SLA. veikėjams tikrąją SLA. padėtį sulig investimentu.

Devintą sesiją Prezidentas F. J. Bagočius uždarė 1:30 val. popietų, paskelbdamas, kad desimta sesija prasidės 2:30 val. popietų.

SESIJA DESIMTA.

Desimtą sesiją Prezidentas F. J. Bagočius atidarė 2:30 val. popietų, lapkričio 20 d. Sesijoje dalyvauja visi Pildomosios Tarybos nariai dalyvavę pereinamojoje sesijoje ir Kontrolės Komisijos narys S. A. Cibulskas bei Sveikatos Kom. pirm. Dr. A. Montvidas. Kontrolės Komisijos pirm. S. Gegužis išvyko namo ir suvažiavime daugiau nedalyvavo.

93. Apvarsčius ir plačiai išsiaiškinus, kad dabartiniais laikais Pildomosios Tarybos nariams priseina atlikti tokius organizacijos reikalus darbus, kurie nesiūgia su jų urėdo tiesioginėmis pareigomis ir tie nepaprasti darbai sudaro laiko sugaistį ir išlaidas, todėl vienbalsiai nutarta apmokėti Pildomosios Tarybos nariams už sugaistą laiką ir išlaidas tokiu atveju, kuomet atliekami organizacijos naudai darbai, nesusiję su Pildomosios Tarybos narių tiesioginėmis pareigomis, kaip tokį atlyginimą nurodo SLA. konstitucijos skyrius 5-tas, paragrafas 7-tas.

(Daugiau bus)

S. L. A. REIKALAI

S. L. A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

SLA. 3-ČIO APSKRIČIO SUVAŽIAVIMAS.

SLA. 3-čio apskričio suvažiavimas įvyks gruodžio 27 d., 1936 m., sekmadienį. Prasidės kaip 1 val. popiet, LMD. name, 142 Orr St., Pittsburgh, Pa.

Visoms SLA. kuopoms apskričio ribose laisvai išsitiinti ir kviečiami būtinai išrinkti delegatus ir dalyvauti suvažiavime.

Minėta diena, po suvažiavimo, bus skani vakarienė, kurią surengs SLA. 40 kuopa. Taigi, kaip delegatai, taip ir svečiai rengimės prie vakarienės. Minėta vakarienė svarbi tuo, kad Soho moterys jau labai pasižymėjo skaniosiomis vakarieniomis; antra, tai laike vakarienės bus prakilnėlių ir pasidalinimas minčių kaip plačiau stiprinti S. L. A.

SLA. kuopos apskričio ribose, kurios dar nepriklauso apskričiai, kviečiamos prisijusti delegatus ir prisidėti prie apskričio.

Kuopų išrinkti delegatai būtinai visi dalyvaukite ir laiku pribukite, taip kad pažymėtu laiku pradėjus suvažiavimą.

Juozas Miliauskas,
3 apskr. sekretorius,
626 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.

SLA. SEPTINTO APSKRIČIO KUOPŲ IR NARIŲ DOMEI.

Varde SLA. septinto apskričio tariai ačiū visiems bižnizams už paramą apvaikšiojime SLA. 50 metinių sukaktuvių, kas įvyko lapkričio 22 dieną, 325 E. Market St., Wilkes Barre, Pa. Štai tie gerbiamieji vardai: J. Vaisnyš, 88 E. Market St.; J. Krizėnauskas, 274 E. Market St.; K. Miliauskas, 329 E. Market St.; V. Miliauskas, 337 E. Market St.; J. Balševičius, 393 E. Northampton St.; K. Liegus, 298 E. South St.; P. Butkauskas, 12 No. Wells St. Visi iš Wilkes Barre, Pa. Su juo pagelba, gerbiamieji, pamąstymas buvo atliktas iškilmingai ir linksmai. Visi buvo labai užgandinti.

SLA. nariai, jei kuriems kada nors pasitaikys atsilankyti Wilkes Barre, Pa., tai nepamirškite jų vardų ir vietų ir ap lankykite tuos mūsų geradarių-rėmėjų. Ačiū jiems už gerą jų širdį. Tikui, kad ir ateityje jie bus su mumis.

Ačiū taipgi ir ponioms gospadinėms, kurios nepatingėjo patarnauti laike užkandžių, tai pp.: Adomaitienė, Kiguolienė, Kuprienė. Ačiū ir visiems kitiems darbininkams ir atsilankiusiai publikai.

Mikas Kupris,
SLA. 7 apskr. pirm.

Penkto Rajono Organizatoriams

Gerbiamieji SLA. Penkto Rajono organizatoriai! Štai, jau paskutinės SLA. Aukšinio Konkursio Vajaus dienos. Dar dvi savaitės praeis ir turėsime padaryti apyskaitą iš savo veikimo. Ir kokia bus garbė tiems, kurie energingai yra pasidaravę! Jų darbas ir vardai bus įrašyti SLA. istorijoje. Jie bus minimi ir gerbiami. Jų vardai bus žinomi tol, kol Susivienijimas gyvuos. Todel, gerb. SLA. Penkto Rajono organizatoriai įsirašykite ir savo vardus į S. L. A. istoriją, kur jų niekas

CLEVELAND, OHIO.

Iš SLA. 136 Kuopos Susirinkimo.

Grudžio 1 d. SLA. 136 kuopa laikė savo priešmetinį susirinkimą, kur buvo daugelis svarbių dalykų apkalbėta. Šiame susirinkime dalyvavo gražūs skaičius narių. Yra linksma pranešti, kad nariai pradeda daugiau organizacijos reikalais įdomautis.

Buvo išduota ištisa eilė raportų įvairių komisijų, kurios veikė per visą 1936 metą. Iš tų raportų matėsi, kad visi komisijų nariai atliko organizacijai daug naudingų darbų. Prie visų raportų buvo išduotas ir Seimo rengimo komisijos raportas per p. Čėsną. Šis raportas buvo priimtas tik kaip raportas, ar kitaip sakant kaip informacija iš Seimo rengimo komisijos. Bet galutinai kuopa nesutiko su išduotu raportu delto, kad ten yra reikalinga pataisyti ir papildymus padaryti.

Šiame susirinkime pirmininkas S. Čerauka pridavė keturioliką vardų tų asmenų, kurie pasijadėjo tuojau buti Susivienijimo nariais; kiti jau turi ir aplikacijas išpildę. Tai yra pagirtinas p. Čeraukos pasidarbavimas gauti tiek naujų narių vianame susirinkime. Apie tiek jis kuopai ir pirmiau gavęs. Galima sakyti, kad pastorui laikui SLA. 136 kuopa žengia pirmyn labai dideliais žingsniais.

Po visų atliktų reikalių buvo renkama ir kuopos valdyba 1937 metams, ir veik visa liko ta pati, tik su mažu pasikeitimu: pirm. S. Čerauka, vicepirm. D. Krakauskas, fin. rašt. A. Gedgaudas, užrašų rašt. L. Jonaitis, išdin. V. Čėsnas. Ir šiaip visokių komisijų tapo išrinkta.

Mikas Kupris,
SLA. Penkto Raj. organiz.

Iš S. L. A. KUOPŲ DARBUOTĖS

MINERS MILLS, PA.

Iš SLA. 33 Kp. Darbuotės.

Per pastaruosius kelis metus organe „Tėvynėje“ nebuvo matyti jokio aprašymo ne pagarsinimo iš mūsų kuopos. Nežinia kame buvo priežastis. Kuopoje randasi gerų ir energingų veikėjų. Miners Mills SLA. 33 kuopa gražiai auga ir neblogiau siai darbuojasi del savo ir S. L. A. labo.

Cia aš nepagirsiau per daug, bet sulig teisybės garbės žodis priklauso gerb. J. Kvedarui už jo gražų pasidarbavimą del kuopos ir del SLA. Taipgi padėka priklauso ir V. Lugauskui, kuris neuilstančiai per ilgus metus raštininkai pareigas eina.

Iš SLA. 33 Kuopos Susirinkimo.

Susirinkimas buvo 6 d. gruodžio, 1936 m., šv. Pranciškaus Svetainėje. Susirinkimą atidarė kuopos pirmininkas, J. Kupstas 2 val. popiet. Susirinkime dalyvavo daugiau, kaip du trečdaliai kuopos narių.

Pasirodo, kad mūsų veikėjai ir jų darbas neina uždyk! Atlikus paprastus kuopos reikalus, prieita prie rinkimo valdybos, nes šis susirinkimas buvo paskutinis šį metą, tai ir kuopos valdyba ateinančioms metams išrinkta.

Likosi Visi Tie Patys.

Pirm. J. Kupstas, vicepirm. J. Rakietis, fin. sekr. J. Kvedaras, protokolų sekr. V. Lugauskas, išdin. J. Harisonas, išd. globėjai J. Balutis ir J. Ramanauskas, maršalka J. Montvila.

Draugai ir draugės, SLA. 33 kuopos nariai ir narės — pataarkite savo draugams ir pažįstamiems prisirašyti prie Susivienijimo, nes tai yra didžiausias lietuvių apdraudos ir pašelpo organizacija.

J. Rakietis.

mą ir stengis prisidėti prie kuriamojo darbo.

Kuopos valdyba 1937 metams susideda iš sekančių narių: pirm. Andriukaitis, vicepirm. Karteckas, fin. rašt. R. Račaitis, prot. rašt. K. Liutkus, išdin. B. Puzauskas, išd. glob. A. Strankauskaitė ir O. Andriukaitienė, organizatorius K. Mačiukas, maršalka Jonas Jučius.

K. L., kuopos koresp.

DORCHESTER, MASS.

Iš SLA. 359 Kuopos Susirinkimo.

SLA. 359 kp. susirinkimas įvyko lapkričio 20 d., 1936. Užrašų raštininkui perskačius praėjo mėnesinio susirinkimo protokolą — vienbalsiai priimtas.

Komisija linksmo rudeninio balius pranešė, kad balius pavyko labai puikiai. Žmonių buvo apie 500. Kuopai pelno liko apie \$30.00. Pranešimas priimtas su padėka.

Ligonių lankytojai pranešė apie sergantį Franą Lutą, kad jis ligos žiauriai kankinamas ir kad išrodo, jog jis ilgai sirgs. Pranešimas priimtas.

Nutarta rengti SLA. 50 metų Aukšinio Jubilėjaus apvaikšiojimą su koncertiniu program ir prakalbos. Nutarta pakviesti SLA. 330 jaunųjų kuopą prie to rengimo prisidėti.

Taipgi nutarta naujus narius priimti per gruodį už pusę įstojimo, nes gruodžio mėnėsis, tai paskutinis vėjus mėnėsis. Tai gi šia proga turėtų pasinaudoti kiekvienas, kurs dar prie S. L. A. nepriguli, nes kita panaši proga negreit tebus. Taigi, visi tie, kurie pirmiau atidėliojote prisirašymą prie SLA., dabar šia proga pasinaudojant kreipkitės prie W. V. Anesta, 359 kp. organizatorius, o jis su mielu noru jums prisirašymą patarnaus, arba kreipkitės pas bali vieną SLA. 359 kp. nari. Padarykime šį vaju pasekmingiausiu ir kad nė vieno ir nė vienos neliktų neprisiraišiusio į didžiausią lietuvių organizaciją pasauly.

W. V. Anesta,
SLA. 359 kp. organizatorius.

ST. LOUIS, MO.

Iš SLA. 214 Kp. Darbuotės.

SLA. 214 kuopos laikytame susirinkime lapkričio 28 d. tapo nutarta, kad parašyti į mūsų organą „Tėvynę“ nariams paraginimas, kad sekantis susirinkimas bus metinis ir bus valdybės rinkimai; taipgi ir daugiau svarbių reikalių turime svarstyti. Todel nariai nepamirškite gruodžio 26 ir ateikite į susirinkimą 14-th ir Cass Ave., 7 valandą vakare. Ateikite patys ir pamėginkite naujų narių atsivesti, nes šis susirinkimas bus paskutinis Aukšinio Jubilėjaus susirinkimas.

Taipgi susirinkime bus paskelbtas buvusio balius pelnas. Balius buvo labai skaitlingas. Labai gaila, kad daug svečių turėjo grįžti namo, nes svetainė buvo kupina pilna žmonių. Aš, kaip būvęs balius gaspardorius, turiu širdingą ačiū visiems buvusiems balius darbininkams, kurie taip mandagiai ir nuosirdžiai atliko savo pareigas. Sykiu ačiū ir visiems dalyvavusiems svečiams.

Labai smagu pagirti, kad mūsų kuopoje randasi narių nuosirdžiai suprantančių reikšmę ir svarbumą mūsų SLA., kurie netik nesigaili gerą žodį ištarti del labo SLA., bet ir materialiskai suteikia savo paramą. Mrs. ir Mr. Garskiai pakuoję gražų ant lovos užtieslę, kurį balius laike išleido kaip laimėjimo dovaną, kas atnešė kuopai \$10.00 pelno.

Mrs. A. Vajekauskienė ir Mrs.

Mary Domash abidvi susidėję nupirko elektrinį laikrodį, kurį paaukojo del laimėjimo prie balius įžangos tikietų. Užtieslę laimėjo Mrs. J. Bukauskienė, laikrodį — Mrs. Mary Akienė. Abidvi yra narės SLA. 214 kuopos.

Sekančiame susirinkime bus galima pamatyti ir įsigyti Aukšinio Jubilėjaus SLA. paausuoti del laikrodžio laketukai. SLA. Centras pataria kiekvienam nariui įsigyti tą brangią atmintį 50 metų jubilėjaus.

Du paskutiniai „Tėvynės“ numeriai patartina nariams atidžiai perskaityti, nes ten yra daug pareikštų apie SLA. 50 metų praėjį minčių. Ten rasime tikrą SLA. pradžios ir iki dabar istoriją, kiek yra darbo pridėję tie praieities vadovai ir veikėjai, truso ir vargo iki išaugino tą mūsų SLA. iki šio laipsnio ir platumo, kuris dabar yra taip plačiai žinomas visoje Amerikoje ne vien tik tarpe lietuvių, bet ir amerikonių. SLA. gali lygintis ir lyginasi su esančiomis amerikonių organizacijomis ir yra žinoma, kad Amerikoje yra lietuvių, kurie gali išlaikyti tokią garbę, kaip kad SLA. Kuo Amerikos lietuviai galėtų pasididžiuoti, jeigu neturėtume SLA.? Nors ir yra daugiau organizacijų, bet jos daug mažesnės ir suvaržytos šio kiais, tai kitokiais ryšiais. Bet SLA. yra liuosas nuo visokių ryšių ir prietarų ir yra pilnai užsitarnavęs tikro lietuviško pagerbimo ir užjautos. Taigi lai gyvuoją mūsų S. L. A. ir lai sulaukia 100 metinio jubilėjaus. Naudinga ir garbinga priklausyti prie SLA.

Walter Domash,
SLA. 214 kp. org.

RUMFORD, ME.

Iš SLA. 299 Kp. Darbuotės.

Nors mes gyvename gana toli nuo veikimo didžiausių centrų, bet visgi neatsilikame nuo didmiesčių kuopų. SLA. 50 metines sukaktuves mes pradėjome švęsti pradžioje šių metų — vasario mėnėsio turėjome gražų pokilį, surengdami pietus. Praeitą vasarą surengėme du piknikus. Surengėme krutomų paveikslų vakarą del p. J. Januškevičiaus. Ir šiuos garbingus SLA. metus užbaigėme lapkričio 29 d. — turėjome iškilmingus pietus, kur davėme „Turkey Dinner“, buvo graži muzika ir dainavimas. Po to buvo šokiai. Netruko taipgi minčių ir stiprių gėrimų. Tokių iškilmingų pietų Rumforde dar nėra buvę.

Už tai širdingą ačiū reikia tarti mūsų kuopos panelėms A. Degučitei už piano muziką, Baltrušaičiutei už daineles, kuriomis mus laike pietų palinksimino, atvykusį net iš Lewistone, Me. Taipgi ačiū priklauso pp. A. Maliauskui, J. Jabariui, Šopiams, J. Jonušienei ir kitiems visiems darbuotojams, kurie dirbo ir vargo surengdami tą taip gražų pokilį. Ačiū ir mūsų kuopos finansų raštininkui, p. A. Kaladžinskui, kuris pareitą vasarą pasidarbavo pikniko surengime, kas kuopai davė apie 36 dolerių pelno.

Apie Kitas Maine Valstijos SLA. Kuopas.

Lewistono kuopos nariai galėtų gyviau sukrusti ir pasidarbuoti, kad gavus daugiau narių, nes ten yra didelė dirva. Reikia tik padirbėti. Štai ir pas mus — per ilgus metus turėjome tik 10 narių kuopoje. Bet šiandien mes jau turime virš 60 narių. Turim todel, kad dirbame.

Millinocket lietuviai ir gi tą patį galėtų padaryti. Portlande lietuvių irgi yra. Ten irgi galima SLA. kuopelę sutverti, nes atnešė kuopai \$10.00 pelno.

Mrs. A. Vajekauskienė ir Mrs.

SO. BOSTON, MASS.

Iš SLA. 188 Kp. Susirinkimo.

SLA. 188 kp. susirinkimas įvyko lapkričio 20 d., Lietuvių žinyčioje. Susirinkimą atidarė ir vedė mūsų kuopos pirm., gerb. Rev. F. B. Kubilius.

Ligonių lankytojai išdavė raportą. Raportas priimtas. Išrinkta komisija del prakalbų ir šokių surengimo. Į komisiją įeina šie nariai: J. Pirminas, J. Martin, J. Kučinskas. Balių surengti komisija įgaliota tuomet, kai nužūrės patogų laiką.

Susirgo mūsų kuopos išd. globėjas, gerb. Rutkauskas, tai dabar kuopoje yra du ligoniai. Linkėtina jiems tuojau pasveikti ir vėl sykiu su mumis dalyvauti.

Prie kuopos prisirašė dar du nauji nariai, pp. Mikalauskai. Kaip matome, mūsų kuopa auga nariais.

J. Kučinskas,
SLA. 188 kp. organiz.

SHENANDOAH, PA.

Iš SLA. 23 Kp. Darbuotės.

SLA. 23 kuopos susirinkimas įvyko 6 d. gruodžio, 2 val. popietų, Moose Svetainėje. Susirinkimą atidarė kuopos pirmininkas, J. Subačius. Kuopa turėjo surengusi prakalbas ir judančių paveikslų vakarą. Komisijos išdavė savo raportus. Kuopa turėjo surengus paveikslų lapkričio 24 ir 25 dd. — du vakarus.

Buvo renkama valdyba. Nebuvo iš ko išrinkti naują valdybą, todel vienbalsiai išrinkta visa senoji.

Apie Prakalbas.

Sulig komisijos raportu, į prakalbas, kurios buvo surengtos paminėjimui SLA. 50 metų sukakties, žmonių susirinko apie 70. Lyros choras sudainavo trejatą gražių dainelių. J. Urbonas, vakaro vedėjas, pirmiausia perstatė vietinį kalbėtoją, P. V. Birštoną, kuris pasakė trumpą prakalbą. Perstatytas pakalbėti p. S. Gegužis, kuris pakalbėjo apie SLA. 50 metų sukaktį ir kitus Susivienijimo pergyventus dalykus. Po tam buvo perstatytas pakalbėti svečias adv. Šalna iš Bostono. Adv. Šalna kalbėjo labai aiškiai ir grynai lietuviškai apie lietuvių kultūrą ir jų pažangą mokslo šakoj ir atsižymėjimą darbo gabumais ir kituose dalykuose. Užbaigdamas savo kalbą, patarė klausytojams savo sunus ir dukteris mokyti daugiau lietuviškumo.

Prakalbų pasekmės buvo mažos, bet vis išlaidas padengė ir dar abiem kuopon atliko po \$3.71.

Apie Paveikslus.

Pas mus atvyko paveikslų rodytojas, p. A. Zigas, iš New Yorko. Mūsų kuopa susitarė su juo surengti du paveikslų vakarus. Tikėjomės koki dolerį kitą pelnyt. Paveikslams rodyti paėmėm svetainę lapkričio 24 ir 25 vakarams. Išgarsinome ir laukėme publikos. Įžangą buvo suaugusiems 25c. ir vaikams — 10c. Pirmą vakarą atsilankė tik 18 žmonių. Iš apie dviejų šimtų SLA. narių į parengimą atėjo tik 2. Pasėkmės, kaip matote, prastos. Antrą vakarą tikėjomės sulaukti daugiau. Ponas Urbonas atspausdino tikietų, o ponis Urbonienė bėgiojo po namus ir parduvinėjo tuos tikietus. Antrą vakarą į parengimą atėjo 37 žmonės: 33 suaugę ir 4 vaikai.

Todel, vietoje pelno turėjome virš 15 dolerių nuostolių. Pasirodo, kad mūsų kolonijos lietuviai apsilėdę. Net ir kuopos nariai savo parengimų nelanko. Sarmata mūsų kolonijai,

kad nelanko lietuviškų parengimų. Berekalo adv. Šalna išgyrė, pavadindamas lietuvius kulturingais ir apsviestais. Tiesa, jis kalbėjo bendrai apie lietuvius. Lietuviai yra kulturingi gal kur kitur, bet pas mus mažai dar to kulturingumo ir apsvietos matosi.

J. Basanavičius,
SLA. 23 kp. koresp.

DETROIT, MICH.

Iš SLA. 352 Kp. Priešmetinio Susirinkimo.

Grudžio 6 d., Lietuvių Svetainėje buvo SLA. 352 kp. priešmetinis susirinkimas. Narių susirinko gana skaitlingai. Reikalai apsvarstyta rimtai ir nuosėkliai. Protokolas pereinio susirinkimo priimtas taip, kaip buvo užrašytas.

Skaitytas laiškas nuo kokio tai komiteto „Ispanijos demokratijai ginti“. Laiškas atmetas. Taipgi skaityta laiškas prašymas šios kuopos narės p. Pakštienės, kad jai, kaip našlei su mažais vaikais, būtų suteikta pašalpa iš N. ir N. F. Laiškas priimtas ir nutarta pasiųsti Labdarybės Komisijai.

Prie raportų pramogų komisija pranešė, kad kuopos metinis ir kartu jubiliejinis koncertas ir balius yra rengiamas seštadienį, sausio 2 d., Lietuvių Svetainėje. Pradžią 7:30 val. vakare. Koncertas bus nepaprastas, nes apart vietos geriausių spēkų dar yra pakviesta iš Chicagos populiari radio dainininkė, p-lė Akvylė Ančiutė. Šokiai bus abiejose svetainėse.

Prie ligonių lankytojų raportų raštininkas pranešė, kad pereinio mėnėsio šios kuopos narys, Kazys Andriulis, persikyrė su šiuo pasauliu. Einant seou papročiu, kuopos pirmininkas, paprašė narių trumpam momentui atsistoti velionio pagerbimui.

Valdybos raportuose, pirminkas pranešė, kad Dr. Matulio namo reikalu rašęs SLA. sekretoriui laišką, bet atsakymo negavęs. Tas reikalas paliktas ant tolau, su tuo supratimu, kad paskutinis SLA. Pildomosios Tarybos susirinkimas šį reikalą bus apsvarstęs ir bus paskelbta P. T. protokole.

Einant prie rinkimų naujos kuopos valdybos, buvo apkalbėta kaucijos ir algos valdybos nariams. Kaucija bus, kaip ir pirmiau, \$1,000.00. Algos irgi palikta tos pačios, tik dadėta, kad ir vicepirminkui bus mokama \$3.00 metams. Vicepirm. iki šiol nieko negaudavo.

Kuopos valdyba išrinkta sekančioms metams: pirm. Ch. Martinas, vicepirm. V. Motuzienė, užrašų rašt. J. Overaitis, finansų rašt. A. Ambraziejus Kizis, jo pagalbininku P. Vencelevičius, išdin. J. Ambrozias, išd. globėjai ponis Kėmėšienė ir ponis Jelek, maršalka J. Kibartas, korespondentas F. Motuzas, organizatorius V. Budvidis.

Valdybą sudaro rimti ir darbštūs žmonės, todel reikia tikėti, kad sekančiais metais kuopos reikalai bus vedami nuosėkliai ir gyvai. Ypatingai reikia pažymėti, kad sekančiais metais mūsų moterys pareikš norą dirbti kuopai ir Susivienijimui, nes net trys moterys tapo išrinkta į valdybą, ko visose šios kuopos istorijoje nebuvo.

Po to, raštininkas perskaitė kuopos finansų apyskaitą: pareitą mėnesį įėjų buta \$257.90, išlaidų \$249.05, kuopos ižde randasi \$281.42.

Naujai išrinkto finansų raštininko antrašas: A. Kizis, Livernois Ave., Detroit, Mich.

F. Motuzas,
SLA. 352 kp. koresp.

MASPETH, N. Y.

SLA. 250 Kuopos Metinis Susirinkimas.

Gruodžio 7 d. įvyko metinis susirinkimas SLA. 250 kuopos. Iš raportų paaiškėjo, kad kuopa gerai gyvuoja. Nors perėtais metais narių augimo pažangos del bloga laikio nepadarė, bet ir nenustojo. Visi nariai išsilaike geram stovy.

Sėkancingais 1937 metais turime vilčių daugiau veikimo ir pažangos parodyti, nes laukiam geresnių laikų. Į kuopos valdybą sekantiems metams išrinkti sekanti nariai: pirm. Antanas Bazaras, vice-pirm. Vladas Zabalskis, fin. sekr. D. Klinga, prot. sekr. P. Levanačiūnas, izd. B. Vaičiūnas, maršalka S. Kelmelis ir organizatorius Jurgis Gražulis. Išskyrus vice pirm. rinkiną — visi kiti seni valdybos nariai. Organizatorius pareiškė daug pasirizmo sekančiais metais kuopą padidinti.

250 kuopos susirinkimai įvyksta kas mėnesis pirmadieniais po pirmos dienos mėnesio, p. Zabalskio salėje. Maspethiečiai sirdingai kviečiami atsilankyti ir susidomėti didžiausia ir stipriausia lietuvių savivaldos organizacija Amerikoje.

Korespondentas.

GRAND RAPIDS, MICH.

SLA. 60 Kp. Darbootės.

SLA. 60 kp. priešmetinis susirinkimas buvo gruodžio 4 d. Lietuvos Sūnų Svetainėje, 8 val. vakare. Kadangi susirinkimas buvo šaukiamas atvirutėmis, tai ir narių nemažai atsilankė.

Kuopos reikalai atlikti rimtai. Dabar pas mus jau nebe tie laikai, kuomet susirinkimai būdavo lermingi.

Veikiantioji komisija pranešė, kad prisiėjo likviduoti rengimą pamėnėjimui SLA. 50 metinių sukaktuvių. Komisija sako, kad klūtis susidaro iš svetainės pusės. Bet nariai nustoja vilties: parengimą bus galima įvykinti ir po Naujų Metų.

Pabaigus bėgančius reikalus, rinkta kuopos valdyba sekančioms metams. Išrinkta: pirm. A. Kauskas, vice-pirm. M. Baltrušaitis, fin. rašt. W. J. Morris, užrašų rašt. J. Karsokas, izd. E. Miškinis, izdo globėjai A. Gribauskas ir J. Matulonis, ligonių lankytojai A. Lapinskas ir R. Petrusikienė, organiz. J. Jankauskas, daktaras kvotėjas lietuvis Dr. F. A. Adams, maršalka A. Lapinskas, koresp. J. Karsokas.

Šiais metais mūsų kuopa kiek žymiau paauogo, nes prisirašė apie 20 naujų narių, o išsibraukė tik 2. Iš Našlių ir Našlaičių Fondo pašelpą gauna du nariai. Ligonių turėjome 10 — 5 moteris ir 5 vyrus. Nemirė nė vienas. Narių kuopoje yra arti 95. Tikimės kuopą dauginėti iki 100 narių.

Linkėtina naujai kuopos valdybai kogeriausius pasekmių.

J. Karsokas,

SLA. 60 kp. koresp.

MT. GREENWOOD, ILL.

SLA. 178 Kp. Mėnės SLA. 50 Metinės Sukaktuvės.

SLA. 178 kuopa rengia balių sutikimui laimingų ir demokratų naujų metų. Ta pačia proga bus minima ir SLA. 50 metinės sukaktuvės. Baliaus bus maskaradinis. Kas ateis į balių įdomiau apsirengę — kiekvienas turės progą gražią dovaną laimėti. Svečiai bus pavaišinti skaniais užkandžiais ir gėrimais kopijausimomis kainomis, o muzikantai visokius šokių gros be sustojimo.

Baliaus įvyks gruodžio 31 d. vakare, Mitchell's Hall, 3001 West 111-th St., Mt. Greenwood, Ill. Prasidės 6 val. vakare.

B. Valantiejus.

WATERBURY, CONN.

SLA. Priešmetinis Susirinkimo.

SLA. 11 kuopos priešmetinis mėnesinis susirinkimas buvo 3 d. gruodžio. Pirm. J. Vidžiūnas susirinkimą atidarė ir vedė. Protokolų sekr., p. K. Radauskaitė, perskaitė protokolą iš praėito susirinkimo, kuris tapo priimtas.

Po visų formalumų buvo baliaus komisijos raportas. Raportavo, kad nuo baliaus pelno liko tik \$3.68. Baliaus buvo nesėkmingas dėlto, kad tą patį vakarą buvo parapijos fėrų užbaiga ir šiaip parengimų. O kitas dalykas, tai mūsų nariai tiesiogiai ne į susirinkimus; nė į parengimus. Jei mūsų nariai lankytųsi į susirinkimus ir kuopos parengimus, tai vienų narių pilna svetainė būtų.

Tai gi gerbiamieji nariai ir narės, nuo pradžios 1937 metų pradėkite lankytis į susirinkimus. Atminkite, kad geras laikas reikėjo dirbti viršvalgius ir po šešias dienas, bet tada į susirinkimus atsilankydavo po keletą dešėty narių ir parengimai buvo sėkmingi — du davo gražaus pelno. Dabar mes dirbame trumpas valandas ir turime gražaus laiko. Todėl, gerbiamieji nariai ir narės, aš manau, kad galime pasvešti vieną vakarą mėnesį ir ateiti į susirinkimus. Meskite tą tinginį ir kampa ir lankytis kuopos susirinkimus. Tada ir valdybai bus smagiau dirbti.

Ligonių lankytojai pranešė, kad yra keletas sergančių narių. Taipgi serga ir mūsų išdininkas V. Keneusis, kuris randasi ligoninėje.

Sekė kuopos valdybos rinkimai 1937 metams. Pirm. J. Vidžiūnas atsisakė kandidatuoti. Išdininko žmona p. Keneusienė pranešė, kad jos vyro nerinkti, nes serga ir randasi ligoninėje. Naujos valdybos sastatas toks: pirm. Tamas Bazaras, vice-pirm. Antanas Nainis, finan. sekr. Helena Tareiliūtė, protokolų sekr. Katrina Radauskaitė, izdininkas Stasys Vokietaitis, jaunasis; izdo globėjai J. Žemantaukas ir Juozas Mikėnas, dr. kvotėjas Dr. Stasys Vokietaitis. Knygų revizoriai J. Kvaraciejus ir M. Krugelis, ligonių lankytojai Ona Miculienė ir Antanas Starapolskis, organizatoriai H. Tareiliūtė ir St. Vokietaitis, koresp. P. Motiečius.

Tai gi mūsų 11 kuopos valdyboje randasi 4 čiagimę ir augę abidvi sekretorės, izdininkas ir daktaras.

T. Matas davė įnešimą, kad rengti vakarienę. Nutarta rengti į komisiją išrinkta: T. Matas, St. Vokietaitis, K. Balčius, K. Radauskaitė, A. Starapolskis, Francis Ponulaitienė, Anelė Jašinskienė, Magdalena Dziemienė ir Ona Žebiris.

Po išrinkimo komisijos, p. Matas pranešė, kad išrinktieji pasilikty svetainėje apkalbėti apie rengiamą vakarienę. Iš savo tarpo išsirinke valdybą: pirm. St. Vokietaitis, sekr. K. Radauskaitė, izd. K. Balčius. Vakarienė bus sausio ar vasario mėnesį. Turime du klubus ir jie rengs vakarienes, tai ne norima, kad tą pačią dieną surengtume.

SLA. 11 kuopa visuomet surengia geras bankietus; publika atsilanko rinktinė. Todėl tinas, kad ir ši vakarienė bus puiki. Kada bus rengiama — pranešiu vėliau.

Buvo apkalbama apie mūsų išdininką p. Vincą Keneusį, kuris serga ir randasi ligoninėje. Ponas Vincas Keneusis 11 kuopai išdininkauja jau 35 metus. Tam ilgamečiui izd. p. Keneusui kuopa paskyrė iš savo izdo \$10.00 del nupirkimo ko-

kios nors dovanos. Tą atliks valdyba. Buvo įnešta, kad kuopos nariai sumestų po keletą centų gėlėms del p. Keneusio. Sumesta \$4.40. Bus nupirkta gėlių ir pasiūsta ligoninėn p. Keneusui.

SLA. 11 kp. nariai taipgi linki, kad mūsų ilgametis izd. p. Vincas Keneusis kogerčiausiai pasveiktų ir vėl dirbtų SLA. 11 kuopoje.

Sėkantis susirinkimas bus 7 d. sausio, 103 Green St., 7:30 val. vakare. Malonėkite visi nariai atsilankyti į tą susirinkimą.

P. Motiečius,

SLA. 11 Kp. koresp.

TOLUCA, ILL.

SLA. 19 Kp. Metinio Susirinkimo.

SLA. 19 kp. metinis susirinkimas įvyko 6 d. gruodžio. Atlikus kitus kuopos reikalus, vienbalsiai išrinkta kuopos valdyba 1937 metams ta pati, išmums mirusia izdo globėja, vėliavė Ona Baulickienė; jos vieton išrinkta Morta Majauskienė. Nariai yra pilnai užsimokėję visi iki Naujų Metų, kas rodo kuopos gerą stovį. Tėmykite kuopoje viena narė mirė ir buvo trys ligoniai, todėl Centras išmokėjo daugiau kuopai \$551.80.

V. Jakubauskas,

SLA. 19 kp. fin. rašt.

CHELSEA, MASS.

SLA. 53 Kuopos Darbootės.

Minėtos kuopos susirinkimas įvyko 2 d. gruodžio. Labor Lyceum svetainėje. Nors vakaras pasitaikė šaltas ir smarkiai lijo, bet narių susirinko pusė tina, kas parodo, kad daug narių domisi savo organizacija.

Atlikus visus formalumus ir reikalus su Centru, buvo padaryta iš apskriejo suvažiavimo ir veikiančios komisijos pranešimas. Toliau sekė nauji sumanymai ir tarimai. Nutarta gruodžio 9 d. surengti pramogą „Penny Sale“ to pat vietoje, kur susirinkimus laikome. Į komisiją išrinkti: J. Keslerienė ir M. Grigutė.

Kuopa senai pageidavo, kad surengti SLA. 50 metų jubiliejų vakarą su tam tikslui pritaikintu programu, bet nebuvo galima gauti svetainės tame laike. Todėl kuopa nutarė rengti nors ir vėliau, bet geriau negu visai nerengti. Todėl naujų metų vakare įvyks jubiliejinis SLA. A. pamėnėjimas ir sykiu kuopos metiniai šokiai. Pirm šokių bus prakalbos ir kiti pamarginimai, pritaikyti atžymėjimui mūsų SLA. nuveiktų darbų.

Tėmykite skelbimus.

F. Kesleris,

SLA. 53 kp. koresp.

GRAND RAPIDS, MICH.

SLA. 42 (Kuopos) Susirinkimo.

SLA. 42 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyko 6 d. gruodžio, Šv. Jurgio draugijos salėje. Susirinkimą atidarė ir vedė pirminkas P. Medelinskas.

Atlikus kitus reikalus, išrinkta kuopos valdyba 1937 metams, iš sekančių asmenų: pirm. M. Bernotienė, vice-pirm. P. Medelinskas, protokolų raštininkas J. Vaitorius, izd. K. Andriusis ir P. Greičaitis, ligonių lankytojai D. Turakis ir J. Pariaukia, organizatoriai J. Vainavičius, korespondentas P. Greičaitis, daktaras kvotėjas Dr. F. A. Adams.

Nutarta surengti draugišką vaisės 3 d. sausio, 1937 m. po kuopos metinio susirinkimo. Visi nariai kviečiami atsilankyti į sekančią susirinkimą, išgirsti kuopos valdybos metinį raportą ir dalyvauti veiksėse.

P. Greičaitis.

SPRINGFIELD, MASS.

Čia Galima Sutverti SLA. Kuopa.

Kiek laiko atgal man teko lankytis pas pp. Kazlauskus ir Subačius, kurie čia gyvena. Šiame mieste lietuviai neturi jokios organizacijos. Butų galima sutverti SLA. kuopa.

Greenfieldo SLA. 297 kuopos veikėjams — pp. Dėdinui ir Kazlauskui bei kitiems patarti na savo kaimynais apsirupinti ir jiems SLA. kuopą tenai įsteigti. Tuo reikalu taipgi galėtų pasirupinti ir kitų netoliama esančių nuo Springfieldo SLA. kuopų darbuotojai. Lietuvių čia yra nemaža. Dirva nebėga. Reikia tik pradėti dirbti. Pasekmių būtų.

J. Kaulačia.

BRIDGEPORT, CONN.

SLA. 51 Kp. Rengia Vakariene.

SLA. 51 kp. rengia puikią vakariene naujų metų belaukiant.

Rengimo Komisija.

Hopkins Išaiškina Vedimą Darbo Pašelpos

„Amerikos žmonės yra šalies svarbiausiu turtu. Darbas užlaiko juos tautišku turtu. Be darbo jie skęsta į tautišką skolą.“

Šitas nusistatymas, kurį pareiškė Harry L. Hopkins, Federal Emergency Relief administratorius, neseniai išleisto knygoje, stovi už darbo programą, valdžios varomą per daugelį metų kaip tris metus. Gegužės mėn., 1934 m., kuomet buvo įsteigta FERA — 18,000,000 vargių žmonių žiurėjo į valdžią del kokios nors pagalbos. Patyrimas prižiūrint šituos milijonus ekonominškai suvargusių del priežasties sunkių laikų, įsteigė darbo pašelpą kaip vienintelį reikalo išsirimą.

Ideja Federalio atsakomumo bedarbiams buvo nauja 1933 m. Nors bedarbiai vyrai pragyveno trijų sunkių žiemų — 1930—1931—1932 m. — neįpasakytą skurdą — Federale Administracija tais metais buvo nusistatčius, kad valstijos ir vietinės valdžios turi prižiūrėti savo bedarbius. Tikima, kad jeigu Federale valdžia apsiimtų rūpintis bedarbės klausimu, tai vietiniai šaltiniai išdžiūtų. Patyrimas kitaip parodė.

„Po daugiau, kaip trijų metų federalių dovanų“, sako p. Hopkins, „valstijų ir vietinių apskriečių pristato del syki tiek pinigų, kiek davė prieš įsteigimą FERA.“

Nė ir su vietine pagalba, Pašelpos Administracija praleido beveik šešis milijonus dolerių pagalbėti Amerikos šeimynoms save užsilaktyti. Ponas Hopkins nedarė jokių pasiteisinimų del sumos didumo, kuri, jis sako, „turėjo plačiausiai išsiplatinti nupirkimo spēkos bile šėšy bilionų dolerių visame tautiškaime gyvenime.“

Dalis šitos sumos ėjo tiesiogine pašelpa nedirbantiems, kita dalis ėjo ukininkams, praejūnams (trasiems) ir jaunimui žmonėms. Bet liekami pinigai ėjo į milžinišką programą nuimti visus darbo norinčius vyrus ir moteris nuo pašelpos surašų ir duoti jiems darbo prie projektų savo apylinkėse.

FERA, CWA ir WPA, trys paillvi įsipainiai darbo programoje, pristatė milijonus žmonių prie darbo. Vyrai statė kelius, tiltus, oro stotis, srutų duobas, mokyklas ir kitus viešus būdinius, parkus ir žaisimų vietas. Moterys samdytos duoti karštus užkandžius netinkamai pėnėtiems mokyklos vaikams ir gaminti drapanas išdalinti bieddoms šeimynoms. Mokytojos, lauges ir profesionališki

gruodžio 31 d., D. L. J. V. Dr. J. Svetainėje, 407 Lafayette St., Bridgeport, Conn. Prasidės 7 val. vakare. Įžangą tik 75c. Į šokus tik 25c.

Gerbiamieji SLA. 51 kp. nariai, malonėkite visi dalyvauti ir savo draugus atsivesti ir linksmai senus metus užbaigti bei naujus metus sutikti. Bukim visi, kaip vienas, o komisija visus draugiškai pamylės. Kurie turite pasiėmę tiketus parduoti, tai pasiskubinkite ir praneškite komisijai. Viena savaitę prieš parengimą turite priduoti pinigų arba tiketus tiems rengimo komisijos nariams, iš kurių paėmėt.

Tapgi So. Norwalk SLA. narius kviečiame mūsų parengime dalyvauti. Ir iš kitų kolonijų visus brolius ir sesutes prašame atvykti. Visus proliškai priimsime.

Rengimo Komisija.

žmonės buvo prirašyti tarnauti jų sunkiai prispaustoms apylinkėms.

Dabar, kuomet sunkių laikų krizė praėjo — darbo programos centruotas į WPA, kuris apart jo pastatymo projektų atprityrusiems ir pusiau prityrusiems darbininkams, dabar remia profesionališkus ir patar navimo projektus. Visi šitie pro jektai, p. Hopkins sako, veda prie įsteigimo darbo. Milžiniška viešas atsiliepinimas į WPA dalies ir profesionališkus patarnavimus, jis sako, parodo, kad šioje dirvoje progresas yra prysakinu agentu galimos industrijos, kuri teiks patarnavimą milijonams naujų vartotojų. Šituose žodžiuose jis apiešia WPA nuveikimus:

„Bedarbiams darbas reikalingas, publika reikalauja atlikti perstatymų ir tokio patarnavimo, kokio nė privatiškas biznis, nė reguliari valdžios departamentai negali atlikti. Mažose miestuose ir kaimuose sakoma, kad WPA projektai pastumėję gyvenimo standartus per penkiasdešimt metų.“

Pakėlimo ir papuošimo Amerikos gyvenimo, p. Hopkins ma to tikrą išsirimą bedarbės, kuri vis bus su mumis net ir su pilnu ekonomiku atsigavimu. Jis tiki, kad valdžia turi būti atsakoma už nedirbančius, bedarbius nėra jų kaltė. „Algos turi būti pakeltos ir valandos pamažintos. Neteisingas pelnas turės būti paverstas į žemesnės vntinės prekes. Apie trys milijonai žmonių suvirš 60 metų amžiaus turi būti atstatyti nuo darbo... Priverstinis mokyklų amžius gal turi būti pakeltas.“

Kuomet p. Hopkins nebando patarti, kaip vis daugiau ir daugiau žmonių gali gauti jų teisingą dalį prekių, kurias jie produkuoja, jis mano, kad tik sistema, kuri remiasi ant teisingo paskirstymo tautiškų įeigų gali gyvuoti. Dabartinė sistema, jis tvirtina, „gali duoti visiems darbininkams tų daiktų, kuriais dabar pasitiki tik mažas skaitlius — šiltą, pritingą, kancią vietą gyvenimui vesti, tinkamą dietą, tinkamus drabužius, keliones, atostogas, automobilius, radio ir kolegijos apsvietimą tiems, kurie to pageidauja.“

FWPAIS.

SKAITYKITE KNYGĄ LIETUVISKA CHRESTOMATIJA Kaina 40c. Gaunama „Tėvynės“ Administracijoje, 307 West 30-th Street, New York, N. Y.

Kas Gali Vykti Kanadon Legalizuoti Stovį?

Straipsnis apie deportaciją, kuris neseniai pasirodė keliuose laikraščiuose, padaro klaidingą įspūdį. Žmogus, skaitydamas tą straipsnį gali manyti, kad bile asmuo, kurį išdeportavimas grąšina delto, kad jis nelegališkai gyvena Jungt. Valstijose, gali nuvykti į Kanadą ir tenai gauti imigracijos vizą Amerikos konsulate ir sugrįžti vėl legališkai.

Tai klaida. Yra neįpasakytai sunku, jeigu visiškai negalima paprastam ateiviui, kuris gyvena Jungt. Valstijose nelegališkai ir net ateiviui, kuris čionai gyvena kaipio svečias, gauti leidimą nuo Kanados imigracijos autoritetų įvažiuoti į tą šalį. Vienintėliai žmonės, kuriuos Kanada dabar įleidžia, yra nekuriuos Amerikos piliečių artimus gimes: vyrą, žmoną, neapsivedusius vaikus po 20 metų, tėvą ar motiną. Tėvo ar motinos atsitikime, ar dukte, kurie yra Amerikos piliečiai turi būti 21 metų arba daugiau.

Jungt. Valstijų valdžia užbaigė sutartį su Kanados valdžia, pagal kurios viršinėti asmenys bus įleidžiami į Kanadą. Amerikos pilietis (giminė) išpildo ir pasiūcia į Commissioner of Immigration and Naturalization, Washington, D. C., aplikacija (form 633) del jo giminės, prašydamas, kad jo giminė būtų Imigracijos Tarnystės viršininko išegaminuota prie Kanados rubežiaus mūsų Imigracijos tarnystės inspektoriaus, ir jeigu sutinka su mūsų imigracijos įstatymais jam duoti laisgą į Kanadą Imigracijos Tarnystę. Tada Kanados vyriausybė pavels jam

vykti į Amerikos konsulatą Kanadoje gauti imigracijos vizą.

Atkartojame, ateivis, kuris yra deportuojamas vien tik del to, kad jis arba ji įvažiavo arba pasilikio šioje šaly nelegališkai nuo liepos 1 d., 1934 m., neturi bijotis prašyti peržiūrėjimo prie Kanados rubežiaus, jeigu tik jis arba ji yra vyras ar moteris Amerikos piliečio arba nevedęs nepilnametis vaikas Amerikos piliečio, arba tėvas Amerikos piliečio, kuris sulaukęs 21 metų arba daugiau. Vien tik šitokie giminės gauna privilegiją įvažiuoti į Kanadą šitokių būdu gaudami imigracijos vizą.

FLIS.

PRANEŠIMAS SLA. 3970 SEIMO DELEGATAMS.

Šiuo pranešu, kad pas mane dar randasi SLA. praeto Seimo paveikslų, kaip tai: trauktų prie Lietuvių Salės ir Lietuvių Kultūriniame Daržely. Paveikslai nebrangūs — tik vienas doleris.

Kas iš delegatų ar šiaip S. L. A. narių bei lietuvių norėtųmet vieną tų paveikslų įsigyti — malonėkite prisųsti dolerį sekamu antrąsu, o paveikslas jums bus tuojau prisųstas: Bartkus, 1197 E. 79-th Street, Cleveland, Ohio.

PASAULIO ISTORIJA

Parašė G. H. WELLS

Puslapių 292

Kaina \$2.25

Gaunama

Reikalaukite:

„Tėvynės“ Administracija,

307 West 30-th Street,

New York, N. Y.

Graži Atmintis S. L. A. Jubiliejinių Metų

SLA. Jubiliejaus Komisija gėdžia, kad Susivienijimo nariai išgytų ilgai atminčiai tokius Susivienijimo Jubiliejinių Metų ženklelius, kurie yra kiekvienam reikalingi ir naudingi. Tuo tikslu Jubiliejaus Komisija pagamino gražias pakabėles (fobs) prie kišeninių laikrodžių sekamo turinio:

Penkiakampis medalionas su trikampė apačia. Medalione aiškiai matosi Susivienijimo pilnas vardas lietuviškai ir angliškai, Amerikos Aras, kurio viduryje matosi Žirgvaikis. Trikampėje apačioje trispalvė Lietuvos vėliava: paliava išlietos geltona, žalia ir raudona spalvos vėliavos formoje. Kairėje vėliavos pusėje pažymėti SLA. įsikurimo metai — 1886 m., o dešinėje pusėje — 1936 m., kas atžymi Susivienijimo Aukštinį Jubiliejų.

Šitokio turinio medalionai paausuoti žibanečiai arba rausva spalva (rose gold). Medalioną su laikrodėliu jungia paausutas pintas retesčlis, arba šikšnis dirželis. Šių pakabėlių kainos yra sekamos:

Storiau paausotu medalionu su paausotu pintu retesčliu kainuoja \$2.00 viena pakabėlė.

Ploniau paausotu, arba bronzinio užbaigimo medalionu su šikšniu dirželiu kainuoja \$1.00 viena pakabėlė.

Ši kaina padengia ir persiuntimo lėšas. Taipgi S. L. A. kuopoms ar jų veikėjams duodama nuolaida už šių pakabėlių platinimą. Šių pakabėlių platiniojai gauna po 25 centus už kiekvieną pakabėlę, už ką jie išdalina pirkusiems pakabėles.

Bus tikrai graži atmintis SLA. Jubiliejinių Metų. Prašomi visi SLA. nariai įsigyti šias pakabėles (fobs) prie laikrodėlių. Jos kiekvienam reikalingos ir naudingos. SLA. nariai gali jas užsakyti savo giminėms ir draugams kaipio Kalėdų dovaną. Tikrai graži lietuviška ir simbolinga kalėdinė dovana. Su užsakytu siųskite ir pinigus. Norintieji gauti šias pakabėles pirm Kalėdų, užsisakykite jas neatidėliojant.

SLA. nariai, užbaigę SLA. Jubiliejinius Metus paskleidami kuoplačiausiai šiuos mūsų organizacijos gražius ženklelius, kurie ilgam garsins mūsų Susivienijimo vardą ir Aukštinį Jubiliejų. Neturėtų nei vienas SLA. narys pasilikti nenuspirtęs šios gražios ir reikšmingos SLA. Jubiliejinių Metų atminties. Užsakyms siųskite:

SLA. JUBILIEJAUS KOMISIJA,

307 West 30-th St.,

New York, N. Y.

Telemekanikos Pritaikymas Karui

Karo pramonė dabar vieninteli gamybos šaka nežinanti krizio. Pasaulis sparčiai ruošiasi karui ir kiekvieną technologijos ar mokslo laimėjimą tam tikslui stengiamasi panaudoti. XX amžių mes dažnai vadiname radio amžiumi. Tad būtų tikras stebuklas jei radio nebūtų panaudojamas karo reikalingam.

Radio kare visų pirma taikoma kaip pigus ir patikimas ryšio prietaisas tarp atskirų kariuomenės dalinių, tankų, orlaivių ar karo laivų. Bet tai būtų per maža radio technikos duoklė karami. Radio sudaro atskirą telemekanikos dalį, kurią bandys remtis busimasis karas. Radio telemekanikos uždavinys surasti būdus, kaip radio bangų pagalba būtų galima vykdyti įvairius kariavimo priemonės.

Daug kas mano, kad busimasis karas bus arba bent turės kuo tiksliau pilietinį karu. Tad vienai žmonių grupei labai svarbu, kad kare galima būtų viešai mobilizuoti žmonių, kuo daugiau įvairių techninių įrengimų panaudoti. Mašina, pasirodo, patikimesnis daiktas, negu žmogus.

Du anglų generolai Hart ir

Fuller yra iškėlę karo problemą — tai pašalinimas žmogiškojo elemento. Butinai reikalinga išrasti mašinas, kurios galėtų jausti, matyti, kalbėti už mus, statyti ir naikinti, budėti, budėti, budėti. Busimam kare kareivis bus ne kareivis, o kvalifikuotas darbininkas.

Pirmieji bandymai valdyti kariavimo pabūklus radio bangų pagalba nedavė laukiamų vaisių. Tik vėliau išradus kato-dinę lempuotę atsivėrė platus telemekanikos horizontas.

Telemekanikos istorija yra trumpa, bet labai pamokanti. Jos pradžia tenka laikyti 1897 metus, kuomet anglų išradėjas Wilsonas ir Avansas išmėgė patentą telemekanikos aparatams, kurie gali būti pritaikyti orlaiviams, reflektoriams, patrankoms ir kitiems mechanizms.

Šį klausimą sprendė ir elektrotechnikos „tevas“, didysis išradėjas Edisonas, kuriam radio bangomis pasisekė valdyti mažus orlaivių modelius, bet pačių orlaivių valdyti neįstengė.

1914—18 metų kare ir iš vo-

daug buvo dėta šiam išradimui pastangų, bet nelaimėta. Tačiau 10 metų pralinkus, butent 1927 metais netoli Philadelphia miesto radio bangų pagalba vaktomas eroplanas, pasikeldamas ir nutupdamas nuskrido 400 kilometrų. Vadinasi, orlaivius ore žmogus valdo budamas žemėje.

1906 metais vienam ispanų inžinieriui buvo pasisekė valdyti veltį radio bangomis. Bet toji veltis labai mažai tūnu-plaukdavo ir praktikoje išradimas jokios reikšmės neturėjo. 1910 metais vokiečiai Virtas jau galėjo veltį valdyti 1 kilometro atstumu. Tačiau Didžiam Karu šie išradimai dar negalėjo būti panaudoti. Tiesa, 1917 metais kovo mėn. 2 dieną Newporto uoste vokiečiai panaudojo tokią radio bangomis valdomą veltį, nemažai sąjungininkus nustebinus.

1922 metais italų generolas Kroko išradė „televiziją“, vėriantį 100 kg. Toji bomba įtaisita panašiai, kaip jūrų torpėda. Panašių bandymų buvo daug Anglijoje, Amerikoje, Japonijoje ir kitose valstybėse. Japonų majoras Nagajama sukonstruktavo radio valdomą tanką, nueinantį 6—7 km. per valandą. Jis atlieka visus gautus per radio įsakymus. Įsaką už kelių kilometrų esančiam tankui saudyti ir jis saudo. Mums tai atrodo sensacine anti-mi, bet mokslininkai literatūra įrodo, kaip tai atliekama. Dabar radio bangomis valdomi ir didžiuliai karo laivai.

1928 metais Anglijoje toks naujos konstrukcijos laivas buvo pavadintas „Centurion“. Jam įsakymus davinėjo žmogus, budamas už 8 km. „Centurion“ laivui nenusileido vokiečių laivas „Ceringen“, kuris įvykdavo 10 atskirų per radio gautų komandų. Jis gali keisti greitį, kryptį, apsisukti ir tt.

Antena tame laive taip įrengta, kad jeigu ją sproges svedinys numuštų, tai automatiškai iškyla antra antena. O jeigu ir ją numuštų, tai laivas automatiškai sustotų. Įsakymai duodami Morzės abėcėlės ženklais. Jeigu perdavimo mechanizmas sugestų, tai laivas negaudamas įsakymų sustoja.

Šitoks valdymo principas dabar taikomas eroplanams ir tankams. Bet to permaža. Dabar stengiamasi surasti būdą, kaip panaudoti spinduliuojančią energiją iš didelio atstumo gyviesiems organizmams ir techninėms įrengimams naikinti. Daug kartų buvo pasklidę žinių, kad yra išrasti mirties spinduliai, kurie naikina visų konstrukcijų masiną. Patikrinti šias žinias gana sunku, nes kiekvieną karo pramonės išradimą stengiamasi laikyti didžiausiojo paslaptį.

Apskritai, šis telemekanikos uždavinys dalinamas į dvi dalis. Pirmoji — tai pastangos elektromagnetinių bangų pagalba iš tolimos distancijos priiversti veikti vietinius energijos šaltinius. Ir antra, kad tas veikimas būtų suderintas su žmogaus valia. Atskirose valstybėse yra išdirbtos atskiros, gana skirtingais principais paremtos telemekanikos sistemos.

(„L. 2.“ J. J.)

SKAITYKITE KNYGĄ
GEOGRAFIJA
arba
žemės Aprašymas
Puslapių 467
Kaina \$3.00
Rašykite šiuo antraštu:
„TEVYNĖS“ Administrac.,
307 West 30th Street,
New York, N. Y.

Ivairenybės

Rašo V. S. Jokubynas.

TULŲ GYVŪNŲ PROTAS.

Gamtininkai skirsto gyvūnus, sulig jų proto, į penkias grupas: 1) kandunai arba draskantieji; 2) atrajiniai; 3) kietadėgiai; 4) mėsaėdžiai, ir 5) keturrankiai. Kandunai (vėbrai, overės) turi trumpą protą ir todėl nemoka žmones atskirti vieną nuo kito, nors tarp žmonių gyvena gana ilgai; žvėrynuose kad ir ilgai gyvenami, neišmoksta pažinti savo priešiūtojų ir juos atskirti nuo kitų žmonių. Jų supratimu — visi lygūs jų priešai.

Atrajiniai gyvūnai žmones pažįsta iš jų drabužių. Žvėrynuose jie pažįsta savo priešiūtojus, tokiu būdu, kaip tie dėvi uniformą, bet kai tik jie apsirėngia paprastais drabužiais — atrajučiai juos nepažįsta ir nuo kitų žmonių juos atskirti nemoka, nors tie juos šerė ir kalbinti taip, kaip uniformą dėvėdami. Vėbras paprastai net puolasi ant savo priešiūtojo, kaip tik jis uniformą nusivilkęs, apsirėngia paprastais drabužiais.

Kietadėgiai su žmogum susivazįsta greitai, leidžia prisipraptinti, išmoka savo poną atskirti nuo kitų namiškių ir tampa paklusniais, nekalbant jau mums gerai pažįstama arkliū, šunį ir drambliū.

Inteligentiškiausias yra keturrankiai, kaip beždžionės. Vorai turi specialistų gabumus, moka gaminti nepaprastai drusis siulelius savo tinklams, gaudyti muses ir kitus gyvūnelius savo maistui. Vėbrai turi gabumus dailiųjų mokai nukirsti medį ir iš jo pasidirbtį namus, tvenkinius ir lieptus, tik nepažįsta technikos.

LENGVIAUSIAS MEDIS.

Centralinėje Amerikoje ir Vakariniuose Indijų salose auga medžiai, vadinami balsa. Tai lengviausi medžiai iš visų taip vadinamų „lengvųjų“.

Balsa auga labai greitai. Bėgy penkių metų išauga iki 15 metrų aukščio ir 30 centimetrų storio, o lapai kai kurie siekia iki 75 centimetrų ilgio.

Balso medis dukart lengvesnis už korką, o beto labai drusis ir minklus. Iš jo dirbami laivams, saugumo diržai ir visa tai, kas seniau buvo dirbama iš korko. Vienas tik keblumas, kad balso medis priima drėgnumą, taip kaip pušis, todėl greitai brinksta. Užtai visi dirbiniai, daromi iš balso, jie turi būti vartojami drėgnumoje, išverdami parafiną, kuri drėgnumą neperleidžia. Medžio lengvumas paeina iš to, kad jo stuoobrio kambarėlis plačios, persitvėrė labai plonomis sienelėmis, pertai savy turi labai daug oro, kuris medį daro nepaprastai lengvą.

VANDENS SKIRTUMAS.

Mums rodosi, kad vanduo, kaip toki, visur vienodas ir skirtumo jame nėra. Tačiau tikrėnybėje vanduo dalinasi į 18 taip vadinamų hizotopų, tai yra į atskirų rūšių sulig savo tirštumu. Vienur musų vandenėlis visai skįstas, kitur tirštesnis, kitur dar tirštesnis, ir taip net iki 18 skirtingų rūšių. Tirštesnis vanduo mažiau pakėnčia temperatūros spaudimą ir pats tirštesniausias užšala prie 37 laipsnių Fahrenheito, kuomet skįstiausia užšalti reikalinga to paties termometro 32 laipsnių. Be to, dar pažymėtina, kad tirštasis vanduo kenksmingas gyvybei ir augalams. Lyginai kenksmingas ir vanduo skįstiausias. Tik vidutinio tirštumo

vanduo nėra niekam kenksmingas, kada jo tirštumas turi 9% laipsnius spaudimo.

Vandens tirštumas paeina nuo jame susidedančio oksigeno, anglirugšties kiekio. Kuo daugiau šitų chemikalų atomų vandeny yra, tuo vanduo tirštesnis. Del jo tirštumo, gyvūnams ir augalams jame gyvenimas negalimas; tirštumas ir tuo patim suokumas, slopina kvėpavimą ir tuo augalų ar gyvūnų verčia mirti.

Lytaus ar sutirpusio sniego vanduo yra daug skįstesnis, negu vanduo upės ar ežero, nes iš teh išgaruodamas jis ore persikošia ir žymia dalį chemikalų palikęs ore, nupuola ant žemės, aturėdamas savy jokių gazų.

Gyvūnai ir augalai, turinti savy tam tikrą normą vandens, prakaikuoja. Reiskia, iš jų ga-ruoja vanduo. Bet išgaruoja tik vanduo skįstesnis, gi tirštesnis pasilieka organizme ir tada individumas darosi palankus ligoms.

20,000 METŲ ŽVAIGZDĖS KELIONĖ.

Rugpjūčio mėnesy Švedijos astronomas Tamm padangės erdvėse surado „žvaigždžių kelio“ ribose taip vadinamoj Erelio konstelacijoje naują žvaigždę, kuri pavadinta vardu Noa, tai yra Nauja. Ta žvaigždė dabar yra tiek arti musų žemės skritulio, kad duodasi nupaveiksluoti, ir Johannesburgo astronomas Pinsen ją jau nupaveikslavo. Iš paveikslų pasirodo, kad šita nauja žvaigždė yra dvilypė, tartum perskilus į dvi dali, kuriom sueti vienai su kita imty 1/6 sekundos.

Naujos žvaigždės atsiradimas nėra jokia naujiena, tačiau šita žvaigždė savo atsiradimu, astronomijos pasauly sukelė didelę sensaciją savo kelionės ilguumu. Išmatavus šitos žvaigždės spindulis šviesos bėgimo greitumą ir apskaičius, kiek laiko ėmė spindulio šviesai pereiti erdves spirališkųjų miglų sluogsnis kol galiausiai pati žvaigždė pasirodė musų pasauliui, kad pati žvaigždė erdvėse atsirado prieš 20,000 metų, arba kitaip sakant, tiek laiko žvaigždė keliauvo, kol pasiekė erelio konstelaciją, kurioje pasirodė musų pasauliui. Taip ilgos kelionės, kokią būtų atlikus kokia nors kita žvaigždė, astronomijos reikduose užrašytos nėra.

Pati žvaigždė Noa keliauja labai greitai, net po 300,000 kilometrų per sekundą. Proporcionaliai jos spindulio šviesą lyginant su šviesa saulės, patirta, kad Noaos šviesa už saulės šviesą stipresnė 25,000 sykių. Tokio stiprumo šviesos iki šiol nesutvėrė jokia mašina gaminti dirbtinė elektrą.

Francijoj moterų yra suvirš du milijonai daugiau, negu vyrų.

Europos valstybės gyventojų turi keturis šimtus šešias dešimtis milijonų.

Kariškų orlaivių daugiausiai turi Anglija.

Briliantus žvilginti pradėta tik aštuonioliktame šimtmety.

Floridoj auga vaisiai šešiasdešimt aštuonių skirtingų rūšių.

Ostriga moka plaukioti ir nar dyt po 48 valandų pū išsirti-mui, tačiau likusią savo gyvenimo dalį praleidžia be jokio judėjimo.

Dėkų Diena ir Tamsta

Dr. John L. Rice, New Yorko Miesto Sveikatos Komisionierius.

Kuomet prezidentas Washington'as išleido pirmą tautišką dėkavonės proklamaciją 1789 m. — medicina mažai progreso padarė prieš ligas; ir net kuomet prezidentas Lincoln'as, net 75 m. vėliau, pasakyė ketvirtą, arba paskutinį ketvirtadienį lapkričio mėnesio, kaip tautišką šventę, ligų epidemijos vis buvo dažnos — rauplės, difterija ir daug kitų ligų kito kankinčius žmonių kasmet. Bet per Jungt. Valstijas daugumas žmonių sakė: „Dieviui už daugybę dovanų, kuriomis apdovanoti tais metais.“

Per pereinčius penkiasdešimt metų medikališkas mokslas padarė didelius žingsnius apsaugoti žmonių ir todėl žmonės tapo sveikesni ir mirimų kiekis vis mažinasi. Šiandien neturime rauplių, šiltinės ir choleros epidemijų. Yra faktas, kad retai šiandien girdime apie tas ligas. O kai kuriose vietose jos ir visai nežinomos. Net ir karšt ligė visai retai pasirodo, kudi-kių cholera beveik visiškai išnyko ir difterija jau pradeda valdyti kaip ir žmonijos baisų priešą — sifilį.

Ėmė ilgą laiką pertikrinti visus, kad galima ligas nukreipti ir kuomet visuomenė daugiau supras apie sveikatos svarbesnes taisykles, tai dar didesnis progresas bus padarytas. Tad su dėkų diena mes visi džiaugimės, ypatingai jaunieji žmonės, kurie pasipelnys šiais metais išradimais.

Duokime acin už gabius

mokslininkus, kurie pasventė visą savo gyvastį žmonių labui. Nutarkime, taiggi, teikti pagalbą viešos sveikatos viršininkams jų pastangoms sulaukyti ligas, supraskime svarbą ir nutarkime sekti patarimus del tie pijimo prieš rauplės ir imunizavimą prieš difteriją, ir kas svarbiausia — nutarkime užlaikyti svarbesnes sveikatos taisykles.

Mes visi kreipkime daugiau atydos į ligų sulaukymą, tai bus už ką duoti acin. FLIS.

SKAITYKITE KNYGĄ AMERIKA

Rinkinys įvairių faktų, žinotų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliavusiems lietuviams. Kaina \$1.00

„TEVYNĖS“ ADMINISTR., 307 West 30th Street, NEW YORK, N. Y.

„TEVYNĖ“

Spausdina šiuos Spaudos DARBUS

Konstitucija	Knygas
Cirkuliorius	Tikslus
Kortelės	Laikšnas
Vizitines	Kvitas
Kopertus	Ofišas
Plakatus	ir t. t.

S.L.A. kuopos, draugijos bei pavieniai, kada jums yra reikalinga kas nors spausdinti, kreipkitės pas mus šiuo antraštu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 307 W. 30th Street, NEW YORK, N. Y.

SLA. Pildomosios Tarybos ir Pastoviųjų Komisijų Adresai

Pildomoji Taryba:

Adv. F. J. Bagočius, Prezidentas, 253 W. Broadway, So. Boston, Mass.

J. K. Mažukna, Vice Prezidentas, 1325 W. North Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.

Dr. M. J. Vinikas, Sekretorius, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Adv. K. P. Gugis, Izdininkas, 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. J. S. Staneslow, Daktaras Kvotėjas, 95 N. Main St., Waterbury, Conn.

S. Moekus, Izdo Globėjas, 726 E. 7th St., So. Boston, Mass.

E. Mikuziūtė, Izdo Globėja, 2121 N. Western Ave., Chicago, Ill.

Istatų Komisija:

Adv. J. J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

J. Miliauskas, 626 Woodward Ave., McKees Rocks, Pa.

W. M. Amsie, 24 So. Monroe Terrace, Dorchester, Mass.

Finansų Komisija:

J. P. Varkala, 3241 So. Halsted St., Chicago, Ill.

J. Marcinkevičius, 4508 — 8th Ave., Kenosha, Wis.

A. J. Zalatorius, 827 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:

Adv. Kl. Jurgelionis, 3407 S. Lowe Ave., Chicago, Ill.

Adv. N. Rastenis, 501 Hearst Tower Bldg., Baltimore, Md.

A. S. Trečiokas, 314 Walnut St., Newark, N. J.

Labdarybės Komisija:

Dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Mrs. F. G. Edkins, 1418 Muskegon Ave., Grand Rapids, Mich.

V. J. Kličienė, 2124 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

Kontrolės Komisija:

S. Gegužis, 38 So. Main St., Mahanoy City, Pa.

T. Matas, 43 Fox Street, Waterbury, Conn.

S. Cibulskis, 502 Hanson Ct., Far Rockaway, N. Y.

Sveikatos Komisija:

Dr. A. Montvidas, 2400 Madison St., Chicago, Ill.

Dr. S. A. Slakis, 6733 Crandon Ave., Chicago, Ill.

Dr. P. Zalatorius, 6600 So. Artesian Ave., Chicago, Ill.

SLA. Stovio Skundų ir Apeliacijų Komisija:

Adv. K. Kalinauskas, 33 Rosemont St., Dorchester, Mass.

J. Tareila, 85 Vernon St., Waterbury, Conn.

S. Bakanas, 2404 Charles St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Jaunuolių Komisija:

K. Steponavičius, 4142 Archer Ave., Chicago, Ill.

K. Michelonas, 741 McDonough St., Brooklyn, N. Y.

J. Valaitis, 676 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y.

SLA. Skolina Pinigus ant Pirmų Mortgičių

5%.

be Komiso

Sumomis nedaugiau, kaip \$10,000 vienai ypatai ir 50% dabartinės nuosavybės vertės, SLA. skolina pinigus ant nekilnojamos nuosavybės.

Komiso už gavimą paskolos iš SLA. nereikia mokėti. Jeigu taksai ir apdrauda nuo ugnies apmokėta ir be pavilavimo sumokėsite nuosimčius, tai vietoje 6% mokėsi tik 5% kas 6 mėnesius už pinigus, pasiskolintus iš Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

Reikalaujamas paskolos iš SLA.: 1) Kreipkis pas Sekretorių, Dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30th Street, New York, N. Y. ir pareikalauk aplikacijos del paskolos.

2) Gavęs aplikaciją, ją išpildyk 3-se kopijoje, atsakydamas aiškiai visus klausimus.

3) Pasiusk 3 išpildytas aplikacijos blankas su 3 kopijomis namo pavelsio ir \$15.00 į Centra Sekretoriui, Dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30th Street, New York, N. Y.

Sekretorius, gavęs viršminėtas aplikacijas su pavelslais ir pinigais nuo Tamstos, pats paskirs, arba prašys kito Pildomosios Tarybos nario, gyvenančio jūsų apylinkėje, paskirti įkainuotojus (appraisers) jūsų namą apžiūrėti.

Jūs galite gauti paskolą iš SLA. tik prie tokių sąlygų: 1) Jeigu jūs prašote paskolos, kuri neviršina dabartinės vertės jūsų nuosavybės 50%.

2) Jeigu namai išnuomuoti ir neša pakankamai įplaukų, kad palaikyti namą tvarkoje ir išmokėti visas kitas namo išlaidas.

3) Jeigu savininkas jame pats gyvena ir turi darbą arba įplaukas pakankamai dides, kad visas išlaidas namo padengti.

4) Jeigu popieriai (title papers) yra tvarkoje.

Pinigai \$15.00, kuriuos pasiūniate del įkainuotojų, negrąžinama, neatsižvelgiant, ar jums paskola bus suteikta, ar ne, nes \$10.00 iš tų pinigų išmokama įkainuotojams jūsų nuosavybės ir \$5.00 lieka išde SLA., padengimui susirašinėjimo išlaidų.

Gavime paskolą, SLA. nariai turi pirmenybę prieš ne narius. Bet dabar, kada Susivienijimas turi daug pinigų an rankų, todėl darys mortgičius ant nekilnojamos nuosavybės ir ne nariams.

SLA. duoda paskolas tik ant gyvenamų namų, bet ne ant hotelių, fabrių, garadžių, gazolino stočių ir kitokių įstaigų ir šiuo tarpolaikiu neduoda paskolų ant farmų.

Pareigą Finansų Komisijos SLA. Konstitucija numato saugiai ir pelningai investavimą SLA. pinigų. Todėl Finansų Komisija ir kreipiasi į visus narius SLA. imti paskolas ant savo namų iš SLA. ir pragai pasitaikius prašome rekomenduoti paskolas kitiems Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pinigais.

SLA. FINANSŲ KOMISIJA:

J. P. Varkala, Pirmininkas, J. Marcinkevičius-Martin, A. J. Zalatoris.

IVAIROS ŽINIOS

IS AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMO

LINKSMAS GIMTADIENIO POKILIS.

Būrys artimų draugų, pagelbėtojai Z. Vitaitienė, višniūnės veikėjai, dainininkai, užpūsti žvakutes ant skanaus, trijų augstų, didelio gimtadienio pyrago-keikso. Skaiciūs žvakūčių buvo bandoma užlaikyti didelėje slaptelyje. Kad tas geriaus pavyktų, šeštadienio vakare, gruodžio 12 d., visi svečiai, p. m. Vitaičių namuose buvo sirdingai vaišinami įvairiais „krupnikais“ pirm, negu jie buvo prileisti prie papušto stalo, kurio vidurio augstumoje stovėjo didžiulis, žvakutėmis apkaišiotas ir „slaptelyje“ rodomas pyragas.

Ankstyvam ryte besiskiriant nuosirdžius sveikinimus ir geriausios kloties jubilieitai linkint, visi svečiai, išskyrus vieną, sutiko žvakūčių skaicius „slaptelyje“ užlaikyti iki sekamųjų metų pokilio, o nuo tos dienos visi linkėjo poniai Vitaitienė tokių gyvenimo pasisekimų, sveikatos ir malonumų, kurie galėtų gyvenime būti jai kiekvienas sekamas minėjimo metais būtų vis po vieną žvakutę mažiau. Buvęs.

SLA. PENKTO APSKRICIO PADEKA.

BROOKLYN, N. Y. — SLA. penktas apskritys ir SLA. 33, 126, 242 ir 345 kuopų atstovai, sudarę komisiją, kuri rengė S. L. A. 50 metų sukakties paminėjimą lapkričio 29 dieną. Ukrainų salėje, turia sirdingą ačiū atsilankiusiai ir parengimą publikai ir visiems tiems, kurie bent kuo prie šio parengimo prisidėjo. Ypač didelis ačiū priklauso lietuvių radio programų vedėjams: pp. J. G. Lukai, J. Valaičiui ir J. Dumčiui, kurie mūsų parengimą veltui net kelias atvejais garsino. Ačiū taipgi ir artistams bei kalbėtojams už patiekimą gražaus programo ir pasakymą atitinkamų prakalbų: Dr. M. J. Vinikui, K. Michelsonui, V. Tamkiutei, A. Lukiutei, V. Tamošaitienei, D. Bubniutei, K. Hoffmanui, A. Tamkui ir LaVandai. Nors artistams buvo pradžioje sutiktas užmokėstis atlyginti, bet jie, matydami parengimo nepasisekimą — kainose nusileido ir tik tokiu būdu buvo galima nuostolių išvengti. Ačiū!

Jei ateities parengimuose mums pavyks geriau padaryti — pasistengsime jums visiems prideramai atsiųgti.

Penkto Apskr. Valdyba ir Parengimo Komisija.

NAUJOS TELEFONO KNYGOS.

NEW YORK, N. Y. — Šiandienomis New York Telephone Co. Manhattan daly išdalina savo abonentams virš 572,000 naujų telefonams rodyklių (Directories) del 1936—1937 metų. Knyga susideda iš 1,076 puslapių. Joje surašyta daugiau, negu 419,000 vardų tų asmenų, kurie turi telefonus. Prie ydarų, telpa ir tų asmenų adresai. Šioje naujoje knygoje yra 20 puslapių ir apie 6,000 vardų daugiau, negu buvo knygoje, išleistoje praėjusią vasarą. Naujoje knygoje įeina išties eilė ir naujų telefono stočių: GRamercy 3, LONGacre 3, MURray Hill 3, ORchard 7, PLaza 8, TRAlfagar 4 ir WHItell 3.

Si knyga kiek skiriasi nuo senesniųjų knygų, nes viršeliai kitoki ir joje telpa pilnos informacijos, liečiančios telefoną. Viršeliai atspausdinti juo-

du rašalu ant žalios popieriaus. Viršelis papuostas paminklėliu „Electricity“, kuris randasi virš American Telephone and Telegraph budinko, 195 Broadway. Abonentų patogumui viršelyje yra tuščios vietos užrašymui dažniau naudojamų telefonų numerius. Prie to, su knyga suteikiama specialė korta surašymui didesnio skaičiaus dažniausiai naudojamų abonentų telefonų numerių. Taipgi pridama ir korta del abonentų (ypatingai tų, kurie užimti bizniu), naudotina atsiklausimui įvairių informacijų del patarnavimo iš telefono kompanijos pusės. Knygoje telpa ir visi kiti reikalingi dalykai, liečiantys telefoną.

Patartina šią knygą užlaikyti patogioje vietoje, kad reikalingi būtų lengva ją surasti ir ja pasinaudoti. Kompanija taipgi pataria atiduodant senąsias telefono knygas gerai peržiūrėti, ar jose kartais ne liko kokių nors abonentų reikalingų raštų ar dokumentų, kuriuos jie norėtų pasilaikyti.

JANKAUSKAS PATARIA ELLIS ISLAND PAVERTI POILSIO CENTRU.

„New York Herald Tribune“, iš gruodžio 10 d., rašo, kad buvęs Ellis Island'o užveizda, p. Viena Jankauskas, gruodžio 9 dieną teikė paskaitą Hunter kolegijos studentams. Savo paskaitoje p. Jankauskas patarė Ellis Island, vietoje naudoti imigrantų peržiūrėjimui, pavertti žaismyvieta. „Jokia šalis nesuteikia tokio bereikalingo vargo imigrantams, kaip minima Ellis Island“, pareiškė p. Jankauskas.

Kvarantinų procedūra Ellis Island'e yra bereikalinga, sako p. Jankauskas. Neretai vienu kartu suplaukia apie dvidešimt penki laivai prie kvarantinų. Kelviai buna verčiami pasiūlyti inspekcijai ketvirtą valandą ryte. Vėliau sveikatos egzaminatoriai ir inspektorai iš Ellis Island į laivą sueina. Kadangi kasmet tik apie vienas nuosimtis imigrantų yra neįleidžiama ir kvarantinų atlikimas Ellis Island'o oficiali darba padvigubina, p. Jankauskas pataria kvarantiną panaikinti. Jis sugestuoja imigrantų inspekciją atlikti tiesiogios inspekcijai atlikai tiesiogios uoste (dokuose), o Ellis Island'ą padaryti poilsio centru.

Nors į Ameriką imigrantų įleidžiama tik po 150,000 kasmet, tačiau Jankauskas pataria kvotą dar daugiau sumažinti.

Ponas Jankauskas Ellis Island'o užveizda buvo per 30 metų. Jis yra įsteigęs Amerikos estų, lietuvių ir latvių sąjungą ir taipgi yra bendradarbis mažųjų ir pavergtųjų tautų sąjungos įsteigimo.

CLEVELAND, OHIO.

Susivienijimai įamžinti Clevelando Lietuvių Daržely. Rengiamo Bankietas ir Bazaras.

SLA ir LRKSA. nariai jau plačiai apsipazinę su Clevelando Lietuvių Darželio geras rėmėjas biznierių, Juozas Blaškevicius. Taigi, kiekvienas centas iš to bankieto įeigų bus darželiui pelnas.

me vary ir cemento, pažyminti dedikavimą tų aržuolių tom dviem mūsų organizacijom.

Lipant iš apatinės darželio dalies į viršutinę, po kairės ties didžiaja platforma, prie laiptų, stovi SLA. Medis, o po dešine, prie kitų laiptų — LRKSA. Medis.

Tie abu medžiai buvo dedikuoti toms organizacijoms darželio atidarymo dieną, spalio 11-tą, ir savų kelių dar vietinės SLA ir LRKSA. kuopos atliko prie tų medžių savas dedikavimo iškilmes, ir tie du aržuoliai palieka daržely augti, plėstis ir bujoti. Kada koks lietuvis iš Clevelando Lietuvių Darželį pakliūs — tie medžiai primins jiems apie tas mūsų dideles organizacijas, jeigu kuris bus apie jas negirdėjęs.

Taigi, abu mūsų Susivienijimai, šių metų 50 metų gyvavimo sukaktuvių metais kartu lieka įamžinti, prie visų kitų jiems paminėti skirtų apeigų.

SLA. Seimas, kurio delegatai pereinat vasarą gavo progos darželį matyti dar visai nebaigtą, suprasdami jo reikšmę mūsų tautai, sutiko paremti darželio baigimo darbą, paskirdami \$5000 auką iš Tautiškių Centų Fondo. LRKSA. centro valdyba pasižadėjo, paraginti savo kuopas paremti darželį, nes neturi tokio fondo, kaip turi SLA. LRKSA. kuopos viena po kitai atsiunčia aukų darželio skolų mokėjimui baigti. Pageidaujama kad ir kitos LRKSA. kuopos, kurios dar neprisidėjo, ir SLA. kuopos padarytų savo susirinkimuose tarimus ir paskirtų nors po penkinę ar daugiau aukų iš savo išdo darželio reikalams. Taipgi gali parinkti aukų iš savo narių ir prisijusti. Kiekvienas doleris svarbus.

Darželio darbai stengiasi baigti šiemet, kad ir skolų pasiskarant, nes nežinom ar kita metų bus galima gauti PWA darbininkų, kuriuos šią vasarą valdžia davė ir tokiu būdu sutalpė mums darbininkų apmokėjimo išlaidas. Skolų pasidarė tik supirkimui visokių darželio reikalams medžiaga, akmenis, gėles, fontaną, vandeninę sistemos laistymui darželio ir tt.

Butų lietuviams negražu būtų jeigu mūsų darželis, pirmutinės pradėtas su viešų darbų darbininkų ir valdžios pinigų pagalba, būtų reikėję „uždaryti“ iki kito meto. Clevelando lietuvių ir darželio valdybos ir visos Sąjungos garbė neleidžia sulaukyti darbus ir laukti iki gausim daugiau pinigų vėl darba pradėti. Taigi, tos minties vadovaujami, mes ir dėjom visas pastangas savo darželį pirminiai atidaryti šį rudenį — ir taip pacurėm. Darželis, tokiu būdu, be keleto smulkmenų, jau gatavas ir yra pasigrožėjimas visiems. Clevelandiečiams tačiau liko skolų našta, kurią prašome ir kitų kolonijų lietuvių padėti palengvinti.

Tolimesni Clevelandiečių Darbai.

Clevelando Lietuvių Darželio Sąjunga rengia savo milžinišką metinį bankietą sekmadienį, sausio 17 d., 1937 metais. Ypačinga tai, kad tam bankietui visus valgius ir visas reikmes pasižadėjo duoti vienas Clevelando Lietuvių Darželio geras rėmėjas biznierių, Juozas Blaškevicius. Taigi, kiekvienas centas iš to bankieto įeigų bus darželiui pelnas.

Toliau, Darželio Sąjunga nutarė rengti vasario 16-tos paminėjimą ir bazarą darželio naudai. Amerikos lietuvių gali daug kuo prisidėti prie to bazarų, prisijusdami savo dovanas, moters savo rankų darbo daiktus — viskas bus darželiui naudai. Pradėkite gaminti savo dovanas ir siųskite — kaip ir

aukas, šiuo antraštu: P. P. Muiliolis, išdinininkas, 6606 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

K. S. Karpis, Darželio Sąj. sekr., 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

ROSELANDE ĮSTEIGTAS VVS. SKYRIUS.

Gruodžio 6 d., sekmadienį, Roselande (Chicago, Ill.) lietuvių parapijos svetainėje įvyko prakalbos Vilniaus reikalais. Kalbėjo gerb. kun. J. Paškauskas ir svečiai iš Lietuvos, žurnalistas V. Uždavinys, kuris kalbėjo apie dvi valandas, bet klausytojai nesiskirstė, vis klausė ir dar daugiau išgirsti norėjo įdomių faktų iš Vilniaus krašto gyvenimo. Susirinkusieji sumetė Vilniaus vadavimo reikalams \$11.56. Stambesnieji aukotojai: kun. J. Paškauskas — \$2, K. Draugelis, V. Mitkus, L. Palulienė ir St. Šidlauskas po \$1.

Po svečio kalbos, susirinkusieji įsteigė Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrių, kurio pirmininku išrinktas kun. J. Paškauskas, vice-pirmininku A. Draugelis, raštininku Vit. Miknius ir išdinininku V. Mitkus. Naujasis skyrius žada gražiai veikti, skieiti narių vajus, rengti vakarus, platinti „Mūsų Vilnių“ ir kita. Susirinkime dalyvavo ir ALRKF. Chicago apskr. pirm. Ig. Sakalas, Nenartonis iš Marquette Pa-ko. Dalyvis.

NIAGARA FALLS, N. Y. Ir Mes Organizuojamės.

Mažoje Niagara Falls, N. Y. lietuvių kolonijoje lietuviškų organizacijų nedaug ir tos pačios nekazini koki gyvumą rodo. Ligi šiol neturėjome platesnio masto lietuviškos draugijos, kuriai rūpėtų bendri lietuvių tautos reikalai, tai delto pas mus beveik niekas ir iš Lietuvos svečių neužsukdavo, nes keliai buvo nepraminti. Pirmąjį svečiam pas mus kelią parodė Rochester, N. Y. lietuviai, atkveždami pereinat vasarą Dr. Leimoną ir J. Laučką, kuriuos čia gražiai priėmė. Dabar vėl tie patys rochesteriečiai atvežė pas mus svečią iš Lietuvos, jauną vyrą kalbėtoją V. Uždavinį, kuris lapkričio 20 dieną padarė mums platų pranešimą Vilniaus reikalais, o mes sumetėme \$13 aukų Vilniaus vadavimui ir sukurėme Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrių: pirm. A. Urbanas, raštininkas Anelė Karaškaitė ir išdinininkas J. Zucklie. Žadame gražiai dirbti. Malonu mums ir tai, kad mūsų darbą remia ir mūsų gerb. klebonas kun. Pr. Gelumbis. Jau išsirašėme Vilniaus pasų ir ženklelių, kuriuos kiekviena proga platiname.

Vietos dienraštis „The Niagara Falls Gazette“ plačiai aprašė V. Uždavinio apsilankymą, padarė su Lietuvos svečių platų pasikalbėjimą Vilniaus reikalais ir aprašė pirmame puslapy, plačiai išaiškindamas Lietuvos ir Lenkijos santykius, Vilniaus bylą ir gražiai nupiešdamas kaippo veikėją V. Uždavinį.

Po šio svečio atsilankymo mes visi atgijome. Lauksime daugiau.

Jonas Tubinė.

DARBSTUSIS DR. GRAIČUNAS.

Visų Amerikos lietuvių laikraščių bendradarbius, Dr. A. L. Graičunas, bendradarbiauja ir kitų tautų spaudoje. Štai Lenkų Medikų ir Dentistų Asociacijos Amerikoje oficialiam organui, „Medical and Dental Bulletin“, lapkričio mėnesio numerio padėka Dr. Graičunui, kurioje sakoma:

„Kolegoms, kurie pastebėjo ištraukas iš Polska Gazeta Le-

lo numeriuose, bus įdomu žinoti, kad tas ištraukas pateikė Dr. A. L. Graičunas, Amerikos lietuvių gydytojas Chicagoje. Mes labai įvertiname Dr. Graičuno patiektais ištraukais ir jo gerą valią.“

Darbošiam Dr. Graičunui laikas netrukdo bendradarbiauti net lenkų medikales profesijos spaudoje. Taip pat minėto žurnalų redakcija parašė Dr. Graičunui padėkos laišką.

IS VILNIAUS VADAVIMO SĄJUNGOS DELEGATO MARŠRUTO.

VVS. delegatas Amerikoje, V. Uždavinys, rugsėjo mėnesio pradžią praleido apie New Yorką, galutinai sutvarkydamas savo rudens maršrutą, rašydamas straipsnius Vilniaus reikalais Amerikos lietuvių spaudoje. Betvarkant maršrutą, neužteko tik susirašinėti, bet tekdavo vienur kitur ir išvažiuoti iš New Yorko, pasikalbėti, susitarti.

Rugsėjo 1 d. aplankė Southamptono lietuvių būrelį, pasikalbėjo su kai kuriais lietuvišiais, senai Longe Islande gyvenančiais.

Rugsėjo 5 d. išvyko į Worcester, Mass., aplankė lietuvišius, tarėsi del prakalbų.

Rugs. 6 d. kalbėjo „Amerikos Lietuvių“ pikniku Worcester, Mass. Pikniko dalyviai sumetė Vilniaus reikalams \$21.69. Worcesterio amerikony spaudo labai gražiai paminėjo V. Uždavinio atsilankymą ir jo prakalbą. Tą pačią dieną aplankė ir Worcesterio Aušros Vartų parapijos pikniką, susipažino ir pasikalbėjo Vilniaus reikalais su lietuvišiais.

Rugs. 7 d. apsilankė Bostone, Mass.

Rugs. 8 d. grįžo atgal į New Yorką, kur tęsė savo susirašinėjimo darbą ir rašinėjo spaudoje.

Rugs. 19 d. V. Uždavinys pradėjo savo rudens maršrutą, nuvykdamas į Bridgeportą, Conn.

20 d. dalyvavo Bridgeporto lietuvių parapijos parengime; kalbėdamas Vilniaus krašto reikalais. Klausytojų buvo apie 600.

21 d. aplankė New Haven, Conn. VVS. skyrių, susitarė del prakalbų. 22 d. lankė VVS. Ansonia, Conn. skyriaus komitetą ir narius.

24 d. buvo nuvykęs į Springfield, Mass.

25 d. V. Uždavinys kalbėjo Waterbury, Conn. VVS. (ALRKA.) skyriaus Vilniaus parengime, kurį vedė pirm. muzikas A. Aleksis. Kalbėjo kun. Grodeckis ir kun. Valantiejus. Vilniaus reikalams surinkta \$39. Apie šį parengimą ir VVS. delegato prakalbas plačiai rašė vietos laikraščiai „Waterbury Democrat“ ir „Waterbury American“.

27 d. VVS. delegatas dalyvavo ir kalbėjo VVS. New Britain, Conn. Vilniaus parengime, kurį vedė pirm. Poškus. Be V. Uždavinio, kalbėjo dar Vl. Čekanauskas, Vitukynas ir vilnietis Valickas. Vilniaus reikalams sumesta \$32.

28 d. V. Uždavinys grįžo atgal New Yorką, rašė spaudoje.

Spalio 2 d. VVS. delegatas nuvyko į Bostoną.

Spalio 3 d. kalbėjo per „Darbininko“ radio valandą iš Bostono WCOP radio stoties. Tą pačią dieną dalyvavo Liet. Vyčių vakarely.

Spalio 4 d. kalbėjo iš WHDH Bostono radio stoties per V. Minikaus radio valandą. Tą pačią dieną kalbėjo VVS. (ALRKF.) Vilniaus pagrobimo 16 metų minėjime, surinkta aukų \$70.98. Be V. Uždavinio, kalbėjo kun. Virmauskas, kun. K. Urbanavičius, Dr. Landzius ir vakaro vedėjas J. Kumpa.

Spalio 5—9 d. lankė Bostoną ir apylinkes, tardamasis del tolimesnių prakalbų ir parengimų.

Spalio 10 d. atvykęs į Bridgeport, Conn. dalyvavo SLA. 51 kuopos parengime, 50 metų jubiliejiname minėjime.

11 d. kalbėjo Bridgeporto lietuvių parapijos Vilniaus pagrobimo minėjime. Be VVS. delegato, kalbėjo kun. K. Kazlauskas. Vilniaus reikalams surinkta \$18.39. Tą pačią dieną V. Uždavinys nuvyko į Hartford, Conn., kur buvo surengtas platus Vilniaus pagrobimo sukakties minėjimas. Rengė VVS. skyrius. Kalbėjo be VVS. delegato dar kun. Ambotas, kun. Kripas, Vl. Čekanauskas, adv. Kubilius, Vitukynas ir kiti. Vilniaus reikalams surinkta \$46.01.

Nuo spalio 12 d. ligi spalio 18 d. VVS. delegatas V. Uždavinys gana sunkiai sirgo gripu, gulėjo lovoje viešbuty, lankėsi pas jį daktaras. Nors buvo susitaręs kalbėti tą savaitę Cambridge, Mass., Norwood, Mass., Stoughton, Mass. ir kitur, bet del ligos turėjo maršrutą nutraukti.

Spalio 18 d., dar nevisai sveikas, V. Uždavinys atvyko į Worcester, Mass. į VVS. skyriaus pagrobimo minėjimą, kuriame kalbėjo dažno kosulio traukdomas, karščiuodamas. Surinkta Vilniaus reikalams \$28. Be delegato kalbos VVS. sk-

pirm. Janušonio buvo suvaizdintas vaizdelis „Juozas Bakanauskas“. Dar kalbėjo vakaro vedėjas Burkas ir svečiai iš Hartfordo Vl. Čekanauskas.

19 d. V. Uždavinys atvyko Bostoną, kur St. Mockaus ir Dr. A. Kapočiaus iniciatyva buvo sukvietas žymesnių lietuvių susirinkimas, kuriame delegatas aiškino VVS. reikmę, jos tikslus, veiklą, organizaciją ir kitką. Po prakalbos įsteigtas VVS. Bostono skyrius, kurio komitetas išrinkti: Dr. Kapočius, St. Mockus, Ivoška, Greivis, Mikalonis ir Minikus. Skyriaus teisiniu patarėju išrinktas adv. Šalna. Tai antras VVS. skyrius Bostone. Seniaus veikia ALRKF. VVS. skyrius, kasmet minėdamas Vilniaus pagrobimo dieną, darydamas rinkliavas ir kita.

20 d. V. Uždavinys kalbėjo Norwood, Mass. Liet. Taut. „Sandaros“ sukvietame susirinkime. Sykiu ir VVS. skyriaus susirinkime, nes čia antrasis VVS. skyrius veikia prie „Sandaros“ kuopos. Vilniaus reikalams surinkta \$15. Be V. Uždavinio, kalbėjo sk. pirm. J. Pečiulis.

21 d. V. Uždavinys kalbėjo VVS. (ALRKF.) Brockton (Montello), Mass. Vilniaus pagrobimo minėjime. Be V. Uždavinio, kalbėjo kun. J. Švagžys ir padainavo p. Mazgelevičius. Susirinkusieji sumetė parengimo išlaidoms ir Vilniaus reikalams \$29.06. Atsikišius išlaidas, liko \$16.56.

24 d. dalyvavo Worcesterio Suny Žmonių Pagelbos draugijos vakarieneje, pasakydamas pritaikintą susirinkusiems kalbą.

25 d. V. Uždavinys drauge su worcesteriečių D. Mažeika, pasamdes jo automobilį, išvyko į šiaurinę New England ir Kanadą. Pirmąją dieną aplankė Nashua, N. H., Manchester, N. H. ir atvyko į Lewiston, Me.

26 d. aplankė Lewiston ir Rumford bei Mexico, Me. lietuvišius.

Spalio 27, 28 ir 29 d. V. Uždavinys lankėsi Kanadoje, Shebrooke, Montrealy ir kitur, susipažindamas su lietuvišiais ir jų organizacijomis, susitarė del prakalbų kitam kartui. Vilniaus reikalams gavo iš Montrealio lietuvių \$9.05.

Spalio 30 d. grįžęs atgal į Jungt. Valst. aplankė Marianopolio lietuvių kolegiją, kur moksliečiams ir studentams laikė prakalbą Vilniaus reikalais.

Spalio 31 d. atvyko į New Haven, Conn. VVS. skyriaus kviečiamas, kur lapkričio 1 dieną buvo didelis Vilniaus parengimas.

Kuopu Susirinkimai

Brooklyn, N. Y. SLA. 76 kuopos metinis susirinkimas įvyks sausio 2 diena, 8 val. vakare, 1937 m., p. prastojo vietos. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1937 metams. Taipgi yra ir kitų svarbių reikalų aptarimui kuopos gerovei.

J. Laučskis — sekr.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRICŲ PARENGIMAI

EASTHAMTON, L. I. N. Y. — SLA. 15 kuopa rengia nepaprastą balių gruodžio 31 d., 1936 m., Vincent Barsdis Uky. Baliaus pelnas skiriamas į Našlų ir Našlėlių Fondą. Kviečiame visus vietinius ir apylinkės lietuvius ir lietuviškus atsilankyti, linksmai laiką praleisti ir Naujus 1937 Metus pasitikti. Bus gera muzika ir gros visokių šokių. Taipgi bus gardžių gėrimų ir skanių užkandžių. Įžanga 25c. — Užkvečia Rengejai.

PLAINS, PA. — SLA. 110 kuopa rengia nepaprastą balių sausio 16 dieną, 1937 metais. Roma Hall. Kviečiame visus vietinius ir apylinkės lietuvius ir lietuviškus, senus ir jaunus atsilankyti ir linksmai laiką praleisti. Bus gera muzika iš 11 ypatų — Jakey's Key-stonians Orkestra ir gros visokių šokių. Taipgi bus gardžių gėrimų ir skanių užkandžių. Įžanga 25c. — Užkvečia Komitetas.

DORCHESTER, MASS. — SLA. 330 jaunuolių ir 359 kuopos rengia iškilmingą SLA. 50 metų Aukso Jubiliejaus apvaikščiavimo su dailiu programu — koncertu ir prakalbamais. Parengimas įvyks gruodžio 20 d., 2 val. popietų, gra-

dožio 20 d., 2 val. popietų, gra-

dožio 20 d., 2 val. popietų, gra-

dožio 20 d., 2 val. popietų, gra-

dožio 20 d., 2 val. popietų, gra-

dožio 20 d., 2 val. popietų, gra-

dožio 20 d., 2 val. popietų, gra-

dožio 20 d., 2 val. popietų, gra-

dožio 20 d., 2 val. popietų, gra-

dožio 20 d., 2 val. popietų, gra-

dožio 20 d., 2 val. popietų, gra-

Kasdieniniai Radio Programai

Vidurvakarinės valstijos, k. t.: Illinois, Indiana, Michigan, Ohio, Wisconsin, Iowa ir kitos, girdi naujus, kasdieninius radio programus iš WIND (560 kyloc.), 7 val. vakare, o sekmadieniais — 2 val. popietų. Lygiai ANTRĄ valandą po piet, pradedant su gruodžio 6 diena.

Pakeistas laikas Chicago Margučio Dienodžio. Vietoj pirmiau 9:45, dabar lygiai 9 val. vakare. Sekmadieniais — 1 val. popietų. Stotis WHFC (1420 kyloc.).

NAUJI KALENDORIAI 1937 Metams

Klauskite Katalogo

JONAS KERDIEJUS,
409 W. Broadway,
South Boston, Mass.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

BALTASIS ŠVEDŲ LAIVYNAS

Nuolatiniams susisiekimams

NEW YORK—KLAIPEDA

Per Gothenburgą, Švediją

Patogi, Greita Kelionė

Pigios Laivakortės

Išplaukimai Laivų iš New Yorko

DROTTNINGHOLM — Sausio 20, Vasario 16, Kovo 13.

GRIPSHOLM — Kovo 18, DROTTNINGHOLM — Baland. 15

Platensės žinias apie kelionę teikia nemokamai ir, parduoda laivakortes visi autorizuoti laivakortė agentai ir visi Švedų Amerikos Limitų skyriai.

SWEDISH AMERICAN LINE

635 Fifth Ave. and 4. W. 51st St. Rockefeller Center, New York City.

Chicago, Ill., 181 N. Michigan Ave.

Boston, Mass., 154 Boylston Street

Detroit, Mich., 107 Clifford Street

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skauskų, kaulų gelimų, arba mėšlungių — raumenų sukimus, nes skaudėjimai ant patalo paguldo.

CAPSICOM COMPOUND

moistis lengvai pašalina viršmėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už \$1.05.

Dukart tvirtesnė 75c.

Knyza: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalai gydysis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS
3959 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

MARTIN WALULIS

FURRIER

PASIUVAM KAILINIUS, KOTUS, KEIP